

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Internelor și
Reformei Administrative

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

GHIDUL SERVICIILOR PUBLICE
DIN JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN

ROMÂNIA

2011

Consiliul Județean
Caraș-Severin

Instituția Prefectului
Județul Caraș-Severin

CUPRINS

Prefață/Argument.....	5
Partea I.....	6
1. Generalități privind serviciile publice din județul Caraș-Severin.....	6
1.1. Definierea serviciilor publice	6
1.1.1. Clasificarea serviciilor publice	7
1.2. Generalități ale serviciilor comunitare de utilități publice.....	9
1.3. Principii care stau la baza organizării și administrării serviciilor publice din județul Caraș-Severin.....	10
1.4. Înființarea și desființarea serviciilor publice.....	12
1.5. Conceptul de uzageri/utilizatori ai serviciilor publice	12
1.6. Autorități și competențe.....	13
1.6.1. Autorități de reglementare	13
1.7. Drepturi și obligații privind serviciile publice	15
1.7.1. Drepturile utilizatorilor/cetățenilor	15
1.7.2. Obligațiile cetățenilor.....	16
1.7.3. Drepturile furnizorilor de servicii publice/autorităților administrației publice locale ...	16
1.7.4. Obligațiile furnizorilor de servicii publice/autorităților administrației publice locale ..	18
1.7.4.1. Obligațiile furnizorilor de servicii publice/autorităților administrației publice locale față de cetățeni/utilizatori.....	18
1.7.4.2. Obligațiile furnizorilor de servicii publice/autorităților administrației publice locale față de operatorii furnizori/prestatori ai serviciilor publice	19
1.7.5. Drepturile operatorilor de servicii publice față de utilizatorii de servicii publice	19
1.7.6. Obligațiile operatorilor de servicii publice	20

Ghidul Serviciilor Publice din județul Caras-Severin

Partea II	23
2. Tipologia serviciilor publice furnizate de Consiliul Județean Caraș-Severin.....	23
2.1. Servicii publice oferite/prestate de organismele prestatoare de servicii de la nivelul administrației publice locale	26
2.2. Tipuri de servicii publice comunitare	27
2.3. Gestionarea serviciilor comunitare de utilități publice. Operatorii serviciilor comunitare de utilități publice și acordarea licențelor	29
2.4. Furnizarea/prestarea, contractarea și facturarea serviciilor comunitare de utilități publice	30
2.5. Managementul financiar și al resurselor materiale serviciilor comunitare de utilități publice.....	31
Partea III <i>Îndrumarul cetățeanului</i>	32
3. Intervenția cetățenilor pentru îmbunătățirea serviciilor publice	32
3.1. Accesul la informații. Instrumente legislative ale liberului acces la informația de interes public.....	32
3.2. Tipuri de informații.....	34
3.3. Conținutul unei cereri de informații.....	36
3.4. Conținutul răspunsului la o cerere de informații.....	37
3.5. Acțiuni în cazul refuzului furnizării de informații	38
4. Transparența decizională	40
4.1. Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică - definiție și principii	40
4.2. Diferența dintre Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică și Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public	41
4.3. Obiectul și beneficiile legii	42
4.4. Cetățenii și limitele legii transparenței	43
4.5. Participarea cetățenilor la procesele reglementate de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică	45

Ghidul Serviciilor Publice din județul Caraș-Severin

4.6. Consultarea cetățenilor prin prisma Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.....	47
4.7. Participarea cetățenilor la ședințele publice.....	48
4.8. Acțiuni în cazul lipsei de transparență.....	49
4.8.1. Sesizarea instituțiilor competente.....	50
4.8.1.1 Plângerea prealabilă și petiția.....	50
4.8.1.2 Acțiunea în contencios administrativ.....	52
4.8.2 Sesizarea instanței de contencios administrativ.....	53
4.8.3 Instanța competentă.....	54
4.8.4 Termenul de introducere a acțiunii și depunerea cererii.....	54
5. Modele cereri.....	56
6. Glosar de termeni.....	59
7. Adrese utile.....	61
8. Bibliografie.....	63
9. Anexe	

Acest material a fost realizat cu sprijinul financiar acordat de către UNIUNEA EUROPEANĂ, prin Fondul Social European, Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", Axa prioritară 2 "Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice, cu accentul pus pe descentralizare", Domeniul major de intervenție 2.2. "Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor", Operațiunea "Sprijinirea inițiativelor de reducere a duratei de livrare a serviciilor publice" în cadrul proiectului „**Eficientizarea și reducerea duratei de livrare a serviciilor publice din județul Caraș-Severin**”, cod SMIS 6626. Ghidul conține opiniile Consiliului Județean Caraș-Severin și ale Instituției Prefectului – Județul Caraș-Severin și nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a UNIUNII EUROPENE.

Prefață

La elaborarea prezentei lucrări s-a pornit de la necesitatea furnizării către cetățeni a unor informații primare privind organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare, servicii publice care au rolul de a pune în practică **principiul subsidiarității**.

Pe lângă informațiile de strictă specialitate juridică și tehnică, ghidul aduce în atenția cetățenilor modalitățile de a participa direct la luarea deciziilor referitoare la activitatea serviciilor publice comunitare, un accent important fiind pus pe transparența decizională.

Ghidul a fost realizat de către doamna Simona Maria MICLOȘINĂ, cu sprijinul echipei de implementare a proiectului „Eficientizarea și reducerea duratei de livrare a serviciilor publice din județul Caraș-Severin”, cod SMIS 6626, din cadrul Programului Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative".

Partea I

1. Generalități privind serviciile publice din județul Caraș-Severin

1.1. Definirea serviciilor publice

Serviciul public este acel organism administrativ înființat prin lege sau în baza legii, de către stat, județ, oraș sau comună pentru satisfacerea în mod continuu a unor interese specifice ale membrilor colectivității.

Totodată, conform Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, serviciul public este activitatea organizată de o autoritate publică (inclusiv autoritățile administrației publice/instituțiile publice¹) în scopul satisfacerii, după caz, a unui interes public².

Serviciul public, în sens larg, poate fi definit ca fiind o activitate desfășurată pentru satisfacerea unor nevoi de interes general de către o autoritate publică, inclusiv autorități ale administrației publice și instituții publice sau de către persoane juridice de drept privat declarate de utilitate publică sau autorizate pentru a presta anumite activități de interes general de către autoritățile publice/administrației publice³.

Serviciile comunitare de utilități publice sunt definite ca totalitatea activităților de utilitate și interes public general, desfășurate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor sau județelor sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, în scopul satisfacerii cerințelor comunităților locale, prin care se asigură următoarele utilități:

- alimentarea cu apă;
- canalizarea și epurarea apelor uzate;
- colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;

¹ Art. 2 lit. b din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 publicată în M.O. al României, Partea I, nr. 1154/2004 cu modificările ulterioare.

² Art. 2, lit. k din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 publicată în M.O. al României, Partea I, nr. 1154/2004 cu modificările ulterioare.

³ Dr. Ion Imbrescu – *Managementul serviciilor publice comunitare*, Ed. Lumina Lex, București 2010, pag. 16

Ghidul Serviciilor Publice din judetul Caras-Severin

- producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat;
- salubritatea localităților;
- iluminatul public;
- administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, precum și altele asemenea;
- transportul public local⁴.

Serviciile de utilități publice fac parte din sfera serviciilor publice de interes general și au următoarele particularități:

- au caracter economico-social;
- răspund unor cerințe și necesități de interes și utilitate publică;
- au caracter tehnico-edilitar;
- au caracter permanent și regim de funcționare continuu;
- regimul de funcționare poate avea caracteristici de monopol;
- presupun existența unei infrastructuri tehnico-edilitare adecvate;
- aria de acoperire are dimensiuni locale: comunale, orașenești, municipale sau județene;
- sunt înființate, organizate și coordonate de autoritățile administrației publice locale;
- sunt organizate pe principii economice și de eficiență;
- pot fi furnizate/prestate de către operatori care sunt organizați și funcționează fie în baza reglementărilor de drept public, fie în baza reglementărilor de drept privat;
- sunt furnizate/prestate pe baza principiului "beneficiarul plătește";
- recuperarea costurilor de exploatare ori de investiții se face prin prețuri, tarife sau taxe speciale.

1.1.1. Clasificarea serviciilor publice

- Clasificarea serviciilor publice după cum aparțin organelor administrative
 - a) Servicii publice interioare ale autorităților publice/administrației publice: compartimentele de lucru ale organelor administrației publice, direcții, servicii,

⁴ Potrivit art. 1, alin. 2 din Legea nr. 51/2006 serviciilor comunitare de utilități publice publicată în M.O. al României nr. 254 din 21 martie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

Ghidul Serviciilor Publice din judetul Caras-Severin

birouri, oficii. Acestea nu au personalitate juridică, nu sunt subiecte de drept și nu au calitate procesuală.

b) Servicii publice exterioare: sunt înființate/organizate de autoritățile publice/administrației publice sub forma unor structuri/compartimente distincte cu sau fără personalitate juridică.

c) ONG-urile pot crea servicii interioare (direcții, birouri), precum și servicii exterioare (filiale, sucursale)⁵.

- Clasificarea serviciilor publice după criterii generice

- a) După natura lor:

- servicii publice tehnico-administrative (SPA): pot fi asigurate doar de către autoritățile publice/administrației publice

- servicii publice industrial-comerciale (economice) (SPIC): pot fi asigurate de către stat/unitățile administrativ-teritoriale și de către persoane particulare

- servicii publice socio-culturale: pot fi prestate de către organele statului/unităților administrativ-teritoriale sau de către persoane private

- b) După satisfacerea interesului general

- Satisfacerea directă a uzagerilor

- Satisfacerea prin utilizare indirectă

- c) După raporturile cu serviciile private

- Servicii private monopolizate

- Servicii publice exercitate de către stat sau administrația publică locală și/sau privată.

- Servicii publice prestate doar de către persoane private care trebuie autorizate sau puse să funcționeze sub controlul administrației publice

- d) După importanța socială

- Servicii publice vitale

- Servicii publice facultative

- e) Din punct de vedere al delegării

- Servicii publice exclusiv administrative: care nu pot fi delegate

- Servicii publice care pot fi delegate persoanelor private

- f) În raport cu colectivitatea de care depinde:

- Servicii publice interne

⁵ Dr. Ion Imbrescu – *Managementul serviciilor publice comunitare*, Ed. Lumina Lex, București 2010, pag. 17

- Servicii publice extrateritoriale
 - Servicii publice civile
 - Servicii publice militare
- g) După gradul de extensie
- Servicii publice naționale
 - Servicii publice locale: sunt asigurate de către autoritățile administrației publice din unitățile administrativ-teritoriale. Separat, serviciile publice deconcentrate în teritoriu ale ministerelor sau alte organe ale administrației publice de specialitate se subordonează acestor organe pe verticală și Instituției Prefectului pe orizontală. Unele servicii publice naționale sau locale pot fi încredințate persoanelor private.
- h) În funcție de descentralizarea unor servicii publice
- Servicii publice comunitare administrative organizate în subordinea consiliilor locale, județene sau Instituției Prefectului.
 - Servicii publice comunitare de utilități publice: sunt servicii organizate în subordinea directă a consiliilor județene sau locale. Sunt servicii economice și sunt reglementate de Legea nr. 51/2006 în următoarele domenii: salubritate, apă, canalizare, transport public, administrarea domeniului public.

1.2. Generalități ale serviciilor comunitare de utilități publice

Cadrul general al managementului serviciilor comunitare de utilități publice este constituit de Legea 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare. Serviciile comunitare de utilități publice sunt definite ca fiind totalitatea acțiunilor și activităților reglementate, prin care se asigură satisfacerea nevoilor de utilitate publică și de interes public general al colectivităților locale cu privire la:

- a) alimentarea cu apă;
- b) canalizarea și epurarea apelor uzate;
- c) colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;
- d) producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat;
- e) salubritatea localităților;
- f) iluminatul public;

g) administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, precum și altele asemenea;

h) transportul public local⁶.

Aceste servicii vor fi înființate în funcție de gradul de urbanizare, de importanța economico-socială a localităților, de mărimea și gradul de dezvoltare ale acestora și în raport cu infrastructura tehnico-edilitară existentă⁷. Organizarea serviciilor comunitare de utilități publice vizează satisfacerea cât mai completă a cerințelor utilizatorilor, protejarea intereselor acestora, întărirea coeziunii economico-sociale la nivelul comunităților locale și dezvoltarea durabilă a unităților administrativ-teritoriale.

1.3. Principii care stau la baza organizării și administrării serviciilor publice din județul Caraș-Severin

Serviciile publice au la bază anumite trăsături comune, cu valoare de principii care trebuie respectate de către autoritățile publice/administrației publice organizatoare, de către operatorii economici, ONG-uri și alte persoane private.

Legea nr. 51/2006 serviciilor comunitare de utilități publice⁸ stabilește particularitățile serviciilor comunitare de utilități publice:

- a. permanența
- b. continuitate
- c. caracterul economico-social
- d. caracterul tehnico-edilitar
- e. monopol
- f. sunt organizate pe principii de economie și de eficiență
- g. beneficiarul plătește
- h. recuperarea costurilor se face din taxe speciale
- i. sunt înființate de către autoritățile administrației publice locale.

Serviciile de utilități publice se organizează și se administrează cu respectarea prevederilor legale în vigoare privind administrația publică locală,

⁶ Art. 1, alin. 2 din Legea nr. 51/2006 serviciilor comunitare de utilități publice publicată în M.O. al României nr. 254 din 21 martie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

⁷ Dr. Ion Imbrescu – *Managementul serviciilor publice comunitare*, Ed. Lumina Lex, București 2010 pag. 139

⁸ Art. 1, alin. 4 din Legea nr. 51/2006 serviciilor comunitare de utilități publice publicată în M.O. al României nr. 254 din 21 martie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

Ghidul Serviciilor Publice din judetul Caras-Severin

descentralizarea administrativă și financiară, dezvoltarea regională, finanțele publice locale și cu respectarea principiilor⁹:

- autonomiei locale;
- descentralizării serviciilor publice;
- subsidiarității și proporționalității;
- responsabilității și legalității;
- asocierii intercomunitare;
- dezvoltării durabile și corelării cerințelor cu resursele;
- protecției și conservării mediului natural și construit;
- asigurării igienei și sănătății populației;
- administrării eficiente a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale;
- participării și consultării cetățenilor;
- liberului acces la informațiile privind serviciile publice.

Regimul juridic al serviciilor publice este ilustrat de următoarele principii:

⇒ principiul continuității

⇒ principiul egalității

⇒ principiul aplicării unui regim juridic dominat (nu exclusiv) de regulile dreptului public în spatele cărora se află o autoritate publică/a administrației publice

⇒ principiul adaptabilității

⇒ gratuitatea

⇒ necesitatea adaptării serviciilor publice la regulile dreptului comunitar care acordă o deosebită importanță creșterii concurenței și reducerii monopolului statului în serviciile publice și atragerea persoanelor private.

Serviciile de utilități publice sunt supuse regimului juridic al serviciilor publice de interes general și le sunt aplicabile obligațiile de serviciu public definite potrivit următoarelor exigențe/cerințe fundamentale¹⁰:

a) universalitate;

b) continuitate din punct de vedere calitativ și cantitativ, în condiții contractuale reglementate;

⁹ Art. 6 din Legea nr. 51/2006 serviciilor comunitare de utilități publice publicată în M.O. al României nr. 254 din 21 martie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁰ Art. 7 din Legea nr. 51/2006 serviciilor comunitare de utilități publice publicată în M.O. al României nr. 254 din 21 martie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

- c) adaptabilitate la cerințele utilizatorilor și gestiune pe termen lung;
- d) accesibilitate egală și nediscriminatorie la serviciul public, în condiții contractuale reglementate;
- e) transparență decizională și protecția utilizatorilor.

1.4. Înființarea și desființarea serviciilor publice

Înființarea unui serviciu public este de competența Parlamentului care poate crea orice serviciu public al statului sau poate investi cu acest drept autoritățile administrației publice locale.

Parlamentul a încredințat crearea de servicii publice administrative Guvernului. La nivelul unităților administrativ-teritoriale, competența de a înființa servicii publice revine autorităților administrației publice deliberative (consiliul județean, local).

Serviciile publice se pot desființa prin acte ale autorităților publice/administrației publice care le-a înființat sau prin acte normative cu forță juridică superioară.

1.5. Conceptul de uzageri/utilizatori ai serviciilor publice

Uzagerii sunt acele persoane care recurg la serviciul public¹¹. Cetățenii români (viitorii uzageri) pot solicita înființarea unui serviciu public numai în condițiile prevăzute de Constituție. Uzagerii au dreptul de a cere bună funcționare a serviciului public. Autoritățile publice/administrației publice sunt obligate a lua măsurile necesare bunei funcționări a unui serviciu public înființat.

Utilizatorii serviciilor de utilități publice sunt beneficiarii individuali sau colectivi, direcți sau indirecti, ai serviciilor de utilități publice.

¹¹ Dr. Ion Imbrescu – *Managementul serviciilor publice comunitare*, Ed. Lumina Lex, București 2010 pag. 29

1.6. Autorități și competențe

O parte din serviciile publice din competența consiliului județean vor fi înființate și asigurate prin compartimentele proprii din aparatul de specialitate al acestuia, aceste compartimente fiind structuri interne, fără personalitate juridică.

O altă parte pot fi înființate ca structuri cu personalitate juridică în subordinea consiliului județean și a președintelui acestuia.

La nivel județean în coordonarea Instituției Prefectului – județul Caraș-Severin funcționează o varietate de servicii publice:

- a) servicii publice deconcentrate¹² (direcții, inspectorate, etc)
- b) servicii publice comunitare administrative de eliberare a pașapoartelor și permiselor de conducere auto.

1.6.1. Autorități de reglementare

1. Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC)

Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice este autoritatea de reglementare competentă pentru următoarele servicii de utilități publice:

- alimentarea cu apă;
- canalizarea și epurarea apelor uzate;
- colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;
- producerea, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat, cu excepția activității de producere a energiei termice în cogenerare;
- salubritatea localităților;
- iluminatul public;
- administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale.

A.N.R.S.C. este instituție publică autonomă de interes național, cu personalitate juridică, ce funcționează în coordonarea primului-ministru, pe baza regulamentului propriu de organizare și funcționare aprobat prin hotărâre a Guvernului.

¹² Organizate prin OUG nr. 105/2009 publicată în M.O., partea I, nr. 668/6.X.2009 și declarată neconstituțională în ianuarie 2010.

Ghidul Serviciilor Publice din judetul Caras-Severin

A.N.R.S.C. eliberează licențe, elaborează metodologii și regulamente-cadru pentru domeniul serviciilor de utilitati publice din sfera sa de reglementare si pentru piata acestor servicii si monitorizeaza modul de respectare si implementare a legislatiei aplicabile acestor servicii. A.N.R.S.C. își exercita prerogativele de autoritate publica în conditii de echidistanta si echilibru atât fata de utilizatori si operatori, cât și față de autoritatile administratiei publice locale. Acesta își exercită competențele si atributiile față de toti operatorii, indiferent de forma de proprietate si natura capitalului, de organizarea acestora, de tara de origine si de modalitatea în care este organizata si se desfasoara, la nivelul unitatilor administrativ-teritoriale, gestiunea serviciilor de utilități publice, precum si fata de agentii economici sau institutiile publice care desfășoară în condiții de monopol unele activități specifice serviciilor de utilități publice din sfera sa de reglementare.

În structura A.N.R.S.C. se organizează și funcționează agenții teritoriale fara personalitate juridica, conform zonelor de dezvoltare regionala.

A.N.R.S.C. emite avizul de specialitate în vederea aprobării de către autoritățile administratiei publice locale a preturilor si tarifelor numai în cazul serviciilor de utilități publice care functioneaza în conditii de monopol. Ordinele și deciziile emise de președinte în exercitarea atributiilor sale pot fi atacate în conditiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările ulterioare.

2. Autoritatea Nationala de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE)

Activitatea de producere a energiei termice în cogenerare este supusa licentierii, reglementarii si controlului Autoritatea Nationala de Reglementare în Domeniul Energiei. Competentele si atributiile A.N.R.E. sunt reglementate de Legea energiei electrice nr. 318/2003 și de prevederile legale privind serviciul public de alimentare cu energie termica.

3. Autoritatea Rutieră Română (ARR)

Autoritatea Rutieră Română este autoritatea de reglementare competenta pentru serviciul de transport public local si elaboreaza metodologii si regulamente-cadru pentru transportul public de persoane, acorda licente de transport, monitorizeaza si controleaza respectarea de catre operatori a conditiilor impuse prin licentele de transport, precum si a legislatiei în vigoare privind transporturile rutiere.

1.7. Drepturi și obligații privind serviciile publice

1.7.1. Drepturile utilizatorilor/cetățenilor

Dreptul tuturor persoanelor de a utiliza serviciile publice este asigurat prin:

- accesibilitate egala la servicii publice de gospodarie comunală;
- accesul la informațiile privind serviciile publice de gospodarie comunală;
- dreptul de asociere în organizații neguvernamentale pentru apararea, promovarea și susținerea intereselor utilizatorilor;
- dreptul de a fi consultate direct sau prin intermediul organizațiilor neguvernamentale ale utilizatorilor în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor, strategiilor și reglementărilor privind activitățile din sectorul serviciilor publice de gospodarie comunală;
- dreptul de a se adresa, direct sau prin intermediul unor organizații neguvernamentale, autorităților administrației publice ori instanțelor judecătorești în vederea prevenirii sau reparării unui prejudiciu direct ori indirect.

Drepturile utilizatorilor:

- să utilizeze, liber și nediscriminatoriu, serviciile de utilități publice, în condițiile contractului de furnizare/prestare;
- să solicite și să primească, în condițiile legii și ale contractelor de furnizare/prestare, despăgubiri sau compensații pentru daunele provocate lor de către operatori prin nerespectarea obligațiilor contractuale asumate ori prin furnizarea/prestarea unor servicii inferioare, calitativ și cantitativ, parametrilor tehnici stabiliți prin contract sau prin normele tehnice în vigoare;
- să sesizeze autorităților administrației publice locale competente orice deficiențe constatate în sfera serviciilor de utilități publice și să facă propuneri vizând înlăturarea acestora, îmbunătățirea activității și creșterea calității serviciilor;
- să renunțe, în condițiile legii, la serviciile contractate;
- să se asocieze în organizații neguvernamentale pentru apararea, promovarea și susținerea intereselor proprii;
- să primească și să utilizeze informații privind serviciile de utilități publice care îl vizează;

- sa fie consultati, direct sau prin intermediul unor organizatii neguvernamentale reprezentative, în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor, strategiilor și reglementarilor privind activitatile din sectorul serviciilor de utilitati publice;
- sa se adreseze, individual ori colectiv, prin intermediul unor asociatii reprezentative, autoritatilor administratiei publice locale sau centrale ori instanelor judecatoresti, în vederea prevenirii sau repararii unui prejudiciu direct ori indirect.
- pentru plata serviciilor de utilitati publice, anumite categorii de utilizatori, persoane fizice, beneficiaza, în conditiile legii, de ajutoare sociale de la bugetul de stat si/sau de la bugetele locale, dupa caz.

1.7.2. Obligațiile cetățenilor

Obligatiile cetatenilor:

- sa respecte normele de exploatare si functionare a sistemelor de utilitati publice;
- sa accepte limitarea cantitativa sau întreruperea temporara a furnizarii/prestarii serviciilor pentru executia unor lucrari prevazute în programele de reabilitare, extindere si modernizare a infrastructurii tehnico-edilitare;
- sa achite, în termenele stabilite, contravaloarea serviciilor furnizate/prestate;
- sa asigure accesul utilajelor de colectare a deseurilor la punctele de colectare, al utilajelor de interventie pentru stingerea incendiilor, precum si al utilajelor operatorilor, necesare desfasurarii activitatii specifice serviciilor de utilitati publice în spatiile ori pe suprafetele de teren detinute cu orice titlu, pe trotuarele si aleile din jurul imobilelor, indiferent de titularul dreptului de proprietate sau de administrare;
- sa respecte normele de igiena si sanatate publica stabilite prin actele normative în vigoare.

1.7.3. Drepturile furnizorilor de servicii publice/autorităților administrației publice locale

1. În relatia cu operatorii serviciilor de utilitati publice¹³:

- sa stabileasca cerintele si criteriile de participare si selectie a operatorilor la procedurile publice organizate pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii;

¹³ Art. 9, alin. 2, din Legea nr. 51/2006 serviciilor comunitare de utilități publice publicată în M.O. al României nr. 254 din 21 martie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

Ghidul Serviciilor Publice din judetul Caras-Severin

- sa solicite informatii cu privire la nivelul si calitatea serviciului furnizat/prestat si cu privire la modul de întretinere, exploatare si administrare a bunurilor din proprietatea publica sau privata a unitatilor administrativ-teritoriale, încredintate pentru realizarea serviciului;
- sa invite operatorul pentru audieri, în vederea concilierii diferendelor aparute în relatia cu utilizatorii serviciilor;
- sa aprobe stabilirea preturilor si tarifelor, respectiv ajustarea si modificarea preturilor si tarifelor propuse de operatori; pentru serviciile care functioneaza în conditii de monopol, aprobarea preturilor si tarifelor, dupa caz, se face pe baza avizului de specialitate emis de autoritatea de reglementare competenta;
- sa monitorizeze si sa exercite controlul cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilitati publice si sa ia masurile necesare în cazul în care operatorul nu asigura indicatorii de performanta si continuitatea serviciilor pentru care s-a obligat;
- sa sanctioneze operatorul în cazul în care acesta nu opereaza la nivelul indicatorilor de performanta si eficienta la care s-a obligat si nu asigura continuitatea serviciilor;
- sa refuze, în conditii justificate, aprobarea stabilirii, ajustarii sau modificarii preturilor si tarifelor propuse de operator, iar pentru serviciile care functioneaza în conditii de monopol, să solicite avizul autoritatilor de reglementare competente.

Autoritatile administratiei publice locale au dreptul sa rezilieze unilateral contractele de delegare a gestiunii serviciilor si sa organizeze o noua procedura pentru delegarea gestiunii acestora, daca constata si dovedesc nerespectarea repetata de catre operatori a obligatiilor contractuale si daca operatorii nu adopta programe de masuri care sa respecte conditiile contractuale si sa asigure atingerea, într-un interval de timp prestabilit, a parametrilor de calitate asumati.

1.7.4. Obligațiile furnizorilor de servicii publice/autorităților administrației publice locale

1.7.4.1. Obligațiile furnizorilor de servicii publice/autorităților administrației publice locale față de cetățeni/utilizatori

Obligațiile furnizorilor de servicii publice/autorităților administrației publice locale față de cetățeni:

- sa asigure gestionarea si administrarea serviciilor de utilitati publice pe criterii de competitivitate si eficienta economica si manageriala, având ca obiectiv atingerea si respectarea indicatorilor de performanta a serviciului, stabiliti prin contractul de delegare a gestiunii, respectiv prin hotarârea de dare în administrare, în cazul gestiunii directe;
- sa elaboreze si sa aprobe strategii proprii în vederea îmbunatatirii si dezvoltarii serviciilor de utilitati publice, utilizând principiul planificarii strategice multianuale;
- sa promoveze dezvoltarea si/sau reabilitarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente sectorului serviciilor de utilitati publice si programe de protectie a mediului pentru activitatile si serviciile poluante;
- sa adopte masuri în vederea asigurarii finantarii infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor;
- sa consulte asociatiile utilizatorilor în vederea stabilirii politicilor si strategiilor locale si a modalitatilor de organizare si functionare a serviciilor;
- sa informeze periodic utilizatorii asupra starii serviciilor de utilitati publice si asupra politicilor de dezvoltare a acestora;
- sa medieze si sa solutioneze conflictele dintre utilizatori si operatori, la cererea uneia dintre parti;
- sa monitorizeze si sa controleze modul de respectare a obligatiilor si responsabilitatilor asumate de operatori prin contractele de delegare a gestiunii cu privire la: respectarea indicatorilor de performanta si a nivelurilor serviciilor,
- ajustarea periodica a tarifelor conform formulelor de ajustare negociate la încheierea contractelor de delegare a gestiunii, respectarea Legii concurentei nr. 21/1996, republicata, exploatarea eficienta si în conditii de siguranta a sistemelor de

utilitati publice sau a altor bunuri aparținând patrimoniului public si/sau privat al unitatilor administrativ-teritoriale, afectate serviciilor, asigurarea protectiei mediului si a domeniului public, asigurarea protectiei utilizatorilor.

1.7.4.2. Obligațiile furnizorilor de servicii publice/autorităților administrației publice locale față de operatorii furnizori/prestatori ai serviciilor publice

Obligațiile furnizorilor de servicii publice/autorităților administrației publice locale față de operatorii furnizori/prestatori ai serviciilor publice:

- sa asigure un tratament egal pentru toti operatorii, indiferent de forma de proprietate, de tara de origine, de organizarea acestora si de modul de gestiune adoptat;
- sa asigure un mediu de afaceri concurential, transparent si loial;
- sa respecte angajamentele asumate fata de operator prin hotărârea de dare în administrare a serviciului, respectiv prin clauzele contractuale stabilite prin contractul de delegare a gestiunii serviciului;
- sa asigure resursele necesare finantarii infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor, corespunzator clauzelor contractuale;
- sa pastreze, în conditiile legii, confidentialitatea datelor si informatiilor economico-financiare privind activitatea operatorilor, altele decât cele de interes public.

1.7.5. Drepturile operatorilor de servicii publice față de utilizatorii de servicii publice

Operatorii de servicii publice sunt în drept sa suspende sau sa limiteze furnizarea/prestarea serviciilor, fara plata vreunei penalizari, cu un preaviz de 5 zile, în urmatoarele cazuri:

- depasirea termenului legal pentru achitarea facturilor stabilite;
- neachitarea notelor de plata pentru recuperarea daunelor, stabilite printr-o hotărâre judecatoreasca definitiva, provocate de distrugerea sau deteriorarea unor constructii ori instalatii aferente infrastructurii edilitar-urbane a localitatilor, aflate în administrarea lor;

Ghidul Serviciilor Publice din judetul Caras-Severin

- utilizarea neautorizata, fara aviz de racordare, acord de furnizare sau contract de furnizare/prestare a serviciilor de utilitati publice;
- împiedicarea delegatului împuternicit al operatorului de a controla instalatiile de utilizare, de a monta, verifica, înlocui sau citi aparatele de masurare-înregistrare sau de a remedia defectiunile la instalatiile administrate de furnizor, când acestea se afla pe proprietatea utilizatorului;
- bransarea ori racordarea fara acordul operatorului la retele publice sau la instalatiile altui utilizator ori schimbarea, fara acordul operatorului, în cadrul unor lucrari de reparatii capitale, reconstruiri, modificari, modernizari sau extinderi, a caracteristicilor tehnice si/sau a parametrilor instalatiilor de utilizare.

În cazuri de forta majora, prevederile anterioare se pot aplica cu un preaviz sub limita celor 5 zile. Pentru prevenirea sau remedierea unor avarii, operatorii de servicii de utilitati publice sunt în drept sa întrerupa furnizarea/prestarea serviciilor, fara plata vreunei penalizari si fara preaviz, dar nu mai mult de 24 de ore. Dacă se necesită mai mult de 24 de ore, avariile trebuie efectuate în maxim 72 de ore și se aduc la cunoștința autorităților administrației publice locale, ADI, utilizatorilor, proprietarilor de terenuri sau a proprietarilor bunurilor afectate.

1.7.6. Obligațiile operatorilor de servicii publice

Fata de utilizatori urmatoarele obligatii principale:

- sa asigure furnizarea/prestarea serviciilor de utilitati publice, conform prevederilor contractuale si cu respectarea prescriptiilor, normelor si normativelor tehnice în vigoare;
- sa ia masuri imediate pentru remedierea unor defectiuni, deranjamente sau avarii aparute în functionarea sistemelor de utilitati publice si sa limiteze durata interventiilor;
- sa asigure montarea, functionarea si verificarea metrologica a echipamentelor de masurare a consumului la bransamentul utilizatorului;
- sa plateasca despagubiri persoanelor fizice sau juridice pentru prejudiciile provocate din culpa, inclusiv pentru restrictiile impuse detinatorilor de terenuri în perimetrul zonelor
- de protectie instituite;

Ghidul Serviciilor Publice din judetul Caras-Severin

- sa plateasca despagubiri pentru intreruperea nejustificata a furnizarii/prestarii serviciilor si sa acorde bonificatii utilizatorilor în cazul furnizarii/prestarii serviciilor sub parametrii de calitate si cantitate prevazuti în contractele de furnizare/prestare;
- sa plateasca chirii pentru folosirea temporara a terenurilor si sa aduca terenurile si obiectivele afectate de lucrarile de interventie sau de investitii în starea anterioara începerii acestor lucrari;
- sa serveasca utilizatorii din aria de acoperire, în conditiile programelor de reabilitare, extindere si modernizare aprobate;
- sa respecte indicatorii de performanta si calitate stabiliti prin contractul de delegare a gestiunii sau prin hotarârea autoritatii administratiei publice locale de dare în administrare;
- sa furnizeze autoritatii administratiei publice locale, respectiv autoritatilor de reglementare competente, informatiile solicitate si sa asigure accesul la documentatiile si la actele individuale pe baza carora furnizeaza/presteaza serviciul de utilitati publice;
- sa încheie contracte de asigurare pentru infrastructura necesara desfasurarii activitatilor.

Interventiile pentru efectuarea lucrarilor de retehnologizare, întretinere si reparatii la constructiile sau instalatiile aferente sistemelor de utilitati publice, stabilite prin programele anuale convenite cu autoritatile administratiei publice locale, care impun intreruperea furnizarii/prestarii serviciilor, se aduc la cunostinta utilizatorilor cu cel putin 10 zile înainte de data programata.

În cazul în care interventiile operatorilor, necesare pentru prevenirea producerii unor avarii sau pentru remedierea unor avarii, depasesc 24 de ore, acestea se efectueaza în maximum 72 de ore si se aduc la cunostinta autoritatilor administratiei publice locale, utilizatorilor, detinatorilor de terenuri sau proprietarilor bunurilor afectate; pe perioada interventiilor respective, operatorii sunt în drept sa intrerupa furnizarea/prestarea serviciilor, cu plata penalizarilor prevazute în contracte.

Ocuparea temporara a unor terenuri pentru lucrari de interventie, înfiintare, extindere, retehnologizare, reparatii si revizii planificate la sistemele de utilitati publice, care se executa într-o perioada mai mare de 72 de ore, se va face pe baza acordului prealabil al detinatorilor de terenuri si cu plata despagubirilor cuvenite, stabilite potrivit reglementarilor legale în vigoare. În cazul în care sunt executate

Ghidul Serviciilor Publice din judetul Caras-Severin

lucrari care pot produce pagube proprietarilor din vecinătatea sistemelor de utilitati publice, operatorii au obligatia sa plateasca despagubiri acestora, în conditiile legii.

Operatorii serviciilor de utilitati publice nu raspund fata de utilizatori pentru întreruperea furnizarii/prestarii serviciilor sau pentru calitatea acestora, în cazuri de forta majora.

Partea a II-a

2. Tipologia serviciilor publice furnizate de Consiliul Județean Caraș-Severin

În fiecare județ se constituie un consiliu județean, ca autoritate a administrației publice locale, pentru coordonarea activității consiliilor comunale și orășenești, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean¹⁴.

În exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 91, alin. (1) lit. d), consiliul județean:

a) asigură, potrivit competențelor sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes județean privind:

1. educația;
2. serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială;
3. sănătatea;
4. cultura;
5. tineretul;
6. sportul;
7. ordinea publică;
8. situațiile de urgență;
9. protecția și refacerea mediului;
10. conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură, a parcurilor, grădinilor publice și rezervațiilor naturale;
11. evidența persoanelor;
12. podurile și drumurile publice;
13. serviciile comunitare de utilitate publică de interes județean, precum și alimentarea cu gaz metan;

¹⁴ Art. 24 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată în 2007 republicată cu modificările și completările ulterioare

14. alte servicii publice stabilite prin lege;

b) sprijină, în condițiile legii, activitatea cultelor religioase;

c) emite avizele, acordurile și autorizațiile date în competența sa prin lege;

d) acordă consultanță în domenii specifice, în condițiile legii, unităților administrativ-teritoriale din județ, la cererea acestora.

O parte din serviciile publice date de lege în competența consiliului județean vor fi înființate și asigurate prin compartimentele proprii din aparatul de specialitate al consiliului județean (aparatul de specialitate al consiliului județean). Aceste compartimente sunt structuri interne fără personalitate juridică. O altă parte pot fi înființate în funcție de complexitatea serviciului și de resursele financiare, ca structuri cu personalitate juridică în subordinea consiliului județean și a președintelui acestuia. Autoritățile administrației publice locale au competență exclusivă în tot ceea ce privește înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciilor de utilități publice, precum și în ceea ce privește crearea, dezvoltarea, modernizarea, administrarea și exploatarea bunurilor proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale, aferente sistemelor de utilități publice.

Serviciile de utilități publice sunt în responsabilitatea autorităților administrației publice locale și se înființează, se organizează și se gestionează potrivit hotărârilor adoptate de consiliile locale, de consiliile județene sau de asociațiile de dezvoltare intercomunitară¹⁵.

Consiliul Județean are următoarele responsabilități¹⁶:

- atribuții privind organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al consiliului județean, ale instituțiilor și serviciilor publice de interes județean și ale societăților comerciale și regiilor autonome de interes județean;
- atribuții privind gestionarea serviciilor publice din subordine;
- să decidă în conformitate cu legislația în vigoare cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române sau străine, alte organizații non-guvernamentale și alți parteneri sociali, pentru a finanța și implementa acțiuni împreună, lucrări, servicii sau proiecte de interes public local; hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române ori străine, inclusiv cu parteneri din

¹⁵ Potrivit art. 3 din Legea 51/2006 serviciilor comunitare de utilități publice

¹⁶ Conform Legii nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată cu modificările și completările ulterioare

Ghidul Serviciilor Publice din județul Caras-Severin

societatea civilă, în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public județean.

- asigură, potrivit competențelor sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes județean privind serviciile comunitare de utilitate publică de interes județean, precum și alimentarea cu gaz metan;
- de a adopta strategii, prognoze și programe de dezvoltare socio-economică pentru județ sau diferite zone ale acestuia, bazate pe propuneri primite din partea Consiliilor Locale și de a decide, aproba și superviza, în colaborare cu autoritățile publice locale din comune și orașe, măsurile necesare, incluzând pe cele financiare pentru a implementa aceste strategii; adoptă strategii, prognoze și programe de dezvoltare economico-socială și de mediu a județului, pe baza propunerilor primite de la consiliile locale;
- dispune, aprobă și urmărește, în cooperare cu autoritățile administrației publice locale comunale și orășenești interesate, măsurile necesare, inclusiv cele de ordin financiar, pentru realizarea acestora;
- de a coordona Consiliile Locale ale comunelor și orașelor pentru a realiza servicii publice în interesul județului; de a coordona coordonarea activității consiliilor comunale, orășenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean.

Consiliul județean îndeplinește atribuții privind gestionarea serviciilor publice din subordine¹⁷. În exercitarea acestor atribuții, consiliul județean¹⁸ asigură, potrivit competențelor sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes județean, între care cele privind ordinea publică; podurile și drumurile publice; serviciile comunitare de utilitate publică de interes județean, precum și alimentarea cu gaz metan.

În scopul organizării executării legii și a celorlalte acte normative, aparatul de specialitate al Consiliului Județean îndeplinește următoarele atribuții generale, rezultate din competența autorității administrației publice județene¹⁹:

¹⁷ art. 91 din Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată cu modificările și completările ulterioare

¹⁸ alin. 5, art. 104 din Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată cu modificările și completările ulterioare

¹⁹ Art. 9. alin. (1) din Hotărârea Consiliului Județean Caraș-Severin Nr. 154/24.09.2010 privind aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al aparatului de specialitate al Consiliului Județean Caraș-Severin

Ghidul Serviciilor Publice din județul Caras-Severin

- a) activități de aplicare și executare a legislației în vigoare, inclusiv a hotărârilor adoptate de Consiliul Județean Caraș-Severin și a dispozițiilor emise de președinte;
- b) întocmește studii, programe, prognoze, rapoarte, referate și alte documente pe care se fundamentează procesul decizional din cadrul Consiliului Județean;
- c) acordă, la cererea autorităților administrației publice locale și cu aprobarea președintelui Consiliului Județean, asistență tehnică, juridică, economică și de altă natură;
- d) exercită activități de îndrumare și control, conform legislației în vigoare;
- e) asigură îndeplinirea în concret a atribuțiilor specifice fiecărui compartiment de specialitate, în condiții de legalitate și oportunitate;
- f) îndeplinește orice alte atribuții rezultate din legislația în vigoare, hotărârile Consiliului Județean și dispozițiile emise de președinte;
- g) răspunde în condițiile legii și ale prezentului regulament pentru întreaga activitate desfășurată.

2.1. Servicii publice oferite/prestate de organismele prestatoare de servicii de la nivelul administrației publice locale

Consiliul județean poate hotărî asupra participării cu capital sau cu bunuri, în numele sau în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, la înființarea, funcționarea și dezvoltarea unor organisme prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes județean, după caz, în condițiile legii²⁰.

- 1) Instituții publice și servicii publice: Direcția generală de asistență socială și protecția copilului subordonată Consiliului județean, etc.
- 2) Societăți comerciale și regii autonome (operatori economici): SC „Fabrica de produse lactate” SA Oravița, SC „Ecologica Văliug” SRL, SC „Ecologica Oravița” SRL , SC „Ecologica Băile Herculane” SRL etc.
- 3) Asociații de dezvoltare intercomunitară (ADI): ADI Acvabanat Reșița, ADI Intercom Deșeuri Caraș-Severin, etc.
- 4) Fundații și asociații de utilitate publică: Asociația „Pentru fiecare copil o familie”, etc.
- 5) Operatorii de servicii comunitare de utilități publice județene

²⁰ Art. 17 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată cu modificările și completările ulterioare

6) Furnizorii de servicii sociale, de drept public sau privat

7) Asociații și fundații în baza OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații : Asocierea dintre Consiliul Județean Caraș-Severin și Consiliul Local al Municipiului Reșița în vederea constituirii SC „Fotbal Club Municipal” SA Reșița, etc.

2.2. Tipuri de servicii publice comunitare

Instituția Prefectului își desfășoară activitatea în baza Legii nr. 340/2004, republicată Monitorul Oficial, partea I, nr. 225 din 24.03.2008, art.1, alin. (1) și (2), art. 6, alin. (1) și (2), art. 7, alin.(1) și (2) și a Hotărârii de Guvern nr. 460/05.04.2006, publicată în Monitorul Oficial, partea I, nr. 363 din 26 aprilie 2006, pentru aplicarea unor prevederi ale Legii nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului, republicată, Cap.1, art. (2), alin. 2, punctul 2, lit. (l), Cap. 2, secțiunea 1, art. 6, alin.(1), punctul 1, lit. (g), punctul 3, lit. (e).

Principalele activități ale acestei instituții sunt: pune în aplicare programul de guvernare, coordonează activitatea serviciilor publice deconcentrate, urmărește legalitatea actelor emise de către autoritățile publice locale, pune în aplicare actele normative legate de afacerile europene.

Principiile pe care se întemeiază administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale sunt: autonomie locală, descentralizarea și deconcentrarea serviciilor publice²¹, precum și eligibilității, legalității și consultării cetățenilor²².

Descentralizarea presupune transferul de competențe administrative și financiare de la nivelul administrației publice centrale la nivelul administrației publice locale sau către sectorul privat²³.

Serviciile publice comunitare se deosebesc de serviciile publice deconcentrate. În virtutea deconcentrării au fost redistribuite doar unele atribuții de la nivel central, pe când serviciile publice comunitare sunt organe descentralizate (plenitudine de transfer de atribuții de la administrația publică centrală la administrația publică locală, rămânând în competența autorităților administrației publice centrale doar controlul și coordonarea metodologică). Se numesc comunitare pentru a le deosebi, cel puțin în formulare, de celelalte servicii publice din unitățile administrativ teritoriale (serviciile

²¹ Art. 120, alin. 1 din Constituția României, revizuită.

²² Art. 2, alin. 1 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată în 2007

²³ Conform Legii-cadru a descentralizării nr. 195/2006 publicată în M.O. Partea I, nr. 453/25.05.2006.

Ghidul Serviciilor Publice din județul Caras-Severin

publice deconcentrate și serviciile publice ale administrației locale aflate doar în subordinea consiliilor județene/locale)²⁴.

Servicii publice comunitare:

1. serviciul public comunitar de evidență a persoanelor: în subordinea Consiliului Județean prin reorganizarea serviciului de stare civilă din aparatul propriu al consiliului județean și a biroului județean de evidență a populației din cadrul serviciului județean de evidență informatizată a persoanei.

Serviciile publice comunitare județene funcționează ca instituții publice de interes județean cu personalitate juridică.

2. serviciul public comunitar pentru eliberarea și evidența pașapoartelor simple; pașapoartelor simple electronice și a pașapoartelor simple temporare

Acest serviciu comunitar este organizat fără personalitate juridică și este în subordinea directă, pe orizontală, a Instituției Prefectului, iar pe verticală în coordonarea și controlul metodologic al Direcției Generale de Pașapoarte (DGP).

3. serviciul public comunitar pentru situații de urgență

- servicii de urgență voluntare (SUV): publice și private
- servicii de urgență profesionale (SUP)

4. serviciul public comunitar pentru cadastru și agricultură

Serviciul public comunitar pentru cadastru și agricultură se înființează la nivelul unităților administrativ-teritoriale. Acest serviciu nu se constituie la nivelul județului. La nivelul Județului este înființat Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară (OCPI), care aparține organelor deconcentrate.

5. serviciul public comunitar regim de permise auto și înmatricularea vehiculelor

Aceste servicii se înființează în cadrul aparatului/structurii Instituției Prefectului și sunt subordonate pe orizontală Prefectului, iar pe verticală Direcției Regim de Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor (DRPCIV).

6. serviciul public comunitar de asistență medicală comunitară: se înființează prin hotărâre a consiliilor locale.

Direcția Județeană de Sănătate Publică are atribuții principale în domeniul evaluării nevoilor, al stabilirii priorităților, modalităților de implementare și monitorizare a politicilor de asistență medicală comunitară integrată. Autoritățile

²⁴ Dr. Ion Imbrescu – *Managementul serviciilor publice comunitare*, Ed. Lumina Lex, București 2010, pag. 64

administrației publice locale de la nivelul județelor transmit semestrial direcțiilor de sănătate publică județene raportul privind activitatea desfășurată la nivel de județ.

7. serviciul public comunitar al poliției comunitare.

Poliția comunitară se înființează prin hotărâre a consiliilor locale și se subordonează primarilor.

2.3. Gestionarea serviciilor comunitare de utilități publice. Operatorii serviciilor comunitare de utilități publice și acordarea licențelor

Gestionarea serviciilor comunitare de utilități publice se referă la modalitatea de organizare, funcționare și administrare a acestor servicii, în scopul furnizării/prestării lor.

Autoritățile administrației publice care au competența în acest domeniu, au posibilitatea să aleagă forma de gestiune a serviciilor comunitare de utilități publice ținând cont de obiectul de activitate al acestora.

Doctrina și legislația în domeniu stabilește trei forme de gestiune:

- Gestiunea directă
- Gestiunea semi-directă sau semi-delegată (consacrată de doctrină)
- Gestiunea delegată.

Pentru a avea calitatea de operator, furnizorii/prestatorii de servicii de utilități publice trebuia să aibă licența specifică eliberată de autoritățile de reglementare competente și poate opera numai după adoptarea hotărârii de dare în administrare, respectiv de atribuire a contractului de delegare a gestiunii, în funcție de forma de gestiune. Operatorii care au statutul de servicii publice de interes județean, fără personalitate juridică, înființați prin hotărâri de consiliul local/județean, au obligația aplicării OUG 34/2006 cu privire la achizițiile publice atunci când se atribuie contractele de achiziții publice sau de concesiune.

Licențele, în acest domeniu, se eliberează de către autoritățile de reglementare specifice. ANRSC eliberează licențele pentru serviciile de utilitate publică: alimentare cu apă, canalizare și epurare ape uzate, colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale, energie termică, salubritate, iluminat public. ANRE eliberează licențe pentru serviciile de producerea de energie termică în cogenerare, iar ARR pentru serviciul de transport public local.

În cazul serviciului de transport public local, licențele de traseu se acordă de către comisiile constituite în acest scop la nivelul autorităților administrației publice locale, în speță Consiliul Județean Caraș-Severin.

Există cazuri când aceste licențe pot fi suspendate sau retrase²⁵.

La acordarea licențelor în domeniul serviciilor de utilități publice se va urmări, cu precădere, îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții²⁶:

⇒ cunoașterea și însușirea actelor normative care reglementează domeniul serviciilor de utilități publice;

⇒ capacitatea managerială și organizatorică;

⇒ capacitatea economico-financiară;

⇒ dotarea și capacitatea tehnică.

2.4. Furnizarea/prestarea, contractarea și facturarea serviciilor comunitare de utilități publice

Prestarea/furnizarea unui serviciu de utilități publice se realizează printr-una din modalitățile:

⇒ în baza unui contract de furnizare sau de prestări de servicii²⁷

⇒ prin achitarea unui tarif sau a costului unui bilet, după caz

⇒ prin achitarea unei taxe speciale²⁸.

Contractele de furnizare sau de prestare a serviciilor în regim continuu prin intermediul rețelelor de conducte se încheie între operator și utilizator pe termen nedeterminat.

Determinarea cantităților consumate de utilități publice în scopul facturării se realizează prin măsurare direct cu ajutorul sistemelor de măsurare/înregistrare a consumurilor/cantităților de utilități furnizate/prestate.²⁹

²⁵ Art. 38, alin 4 din Legea nr. 51/2006 serviciilor comunitare de utilități publice

²⁶ Art. 40 din Legea nr. 51/2006 serviciilor comunitare de utilități publice

²⁷ Contract încheiat între operator și utilizatorul direct.

²⁸ Atunci când încheierea contractului de furnizare sau de prestare a serviciului între operator și utilizatorul indirect nu este posibilă tehnic și comercial sau în cazul în care în hotărârea de delegare a gestiunii, este prevăzută această modalitate, precum și cuantumul contravalorii serviciului public furnizat/prestat.

²⁹ Sistemele de măsurare-înregistrare se montează pe bransamentul care deservește fiecare utilizator individual sau colectiv, în punctul de delimitare a instalațiilor, indiferent de serviciu, operator sau utilizator.

2.5. Managementul financiar și al resurselor materiale serviciilor comunitare de utilități publice

Mijloacele materiale și financiare necesare desfășurării activităților specifice fiecărui serviciu se asigură prin bugetele de venituri și cheltuieli ale operatorilor. Veniturile operatorilor se constituie prin încasarea de la utilizatori, sub formă de prețuri sau tarife, a sumelor reprezentând contravaloarea serviciilor furnizate/prestate și uneori din alocații de la bugetele locale.

Prețurile și tarifele pentru plata serviciilor comunitare de utilități publice se propun de către operatori și se stabilesc sau se modifică prin hotărâri ale consiliului județean, local sau ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, cu respectarea metodologiilor elaborate de autoritatea de reglementare competentă. Serviciile conexe serviciilor de utilități publice se facturează și se încasează separat de către operatori.

Bunurile realizate în cadrul programelor de investiții ale unităților administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al acestora, dacă sunt finanțate din fonduri publice, sau revin în proprietatea publică a acestora, ca bunuri de retur, dacă au fost realizate cu finanțate privată în cadrul unor programe de investiții asumate de operator prin contractul de delegare a gestiunii serviciului, la expirarea acestuia.

Partea a III-a

Îndrumarul cetățeanului

3. Intervenția cetățenilor pentru îmbunătățirea serviciilor publice

3.1. Accesul la informații. Instrumente legislative ale liberului acces la informația de interes public

Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public reglementează modul în care cetățenii pot solicita instituțiilor și autorităților publice (inclusiv regiilor autonome) informații publice produse sau gestionate de către acestea.

În vederea eficientizării activității de furnizare a informațiilor de interes public, legea prevede ca fiecare instituție/autoritate publică ce se supune legii să înființeze un departament specializat sau să desemneze o persoană cu atribuții specifice aplicării Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

Dreptul oricărei persoane la informație are trei dimensiuni:

- 1) dreptul de a fi informat, din oficiu, de către instituțiile/autoritățile publice cu privire la aspecte importante ale funcționării acestora;
- 2) dreptul de a cere informații;
- 3) dreptul de a fi informat de către mass-media cu privire la diverse aspecte importante din sfera publică.

Orice cetățean se poate folosi de instrumentele legislative ale liberului acces la informația de interes public. Aceste instrumente sunt:

1. Constituția

Izvorul primar în această materie este chiar textul constituțional, care dispune în Capitolul II – Drepturile și libertățile fundamentale, art. 31 cu privire la dreptul la informație:

(1) Dreptul persoanei de a avea acces la orice informatie de interes public nu poate fi îngrădit.

(2) Autoritatile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate sa asigure informarea corecta a cetatenilor asupra treburilor publice si asupra problemelor de interes personal.

(3) Dreptul la informatie nu trebuie sa prejudicieze masurile de protectie a tinerilor sau securitatea nationala.

(4) Mijloacele de informare în masa, publice si private, sunt obligate sa asigure informarea corecta a opiniei publice.

(5) Serviciile publice de radio si de televiziune sunt autonome. Ele trebuie sa garanteze grupurilor sociale si politice importante exercitarea dreptului la antena. Organizarea acestor servicii si controlul parlamentar asupra activitatii lor se reglementeaza prin lege organica.

2. Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

Autoritatile publice au obligatia de a informa publicul cu privire la activitatea pe care o desfasoara în urmatoarele moduri:

- afisare la sediul în care functioneaza;
- publicare în Monitorul Oficial;
- publicare în mijloacele de informare în masa;
- prin publicatii proprii;
- prin intermediul paginii de Internet (web) proprii;
- prin asigurarea posibilitatilor de consultare la sediu.

Accesul liber și neîngrădit al persoanei la orice informații de interes public, definite astfel prin prezenta lege, constituie unul dintre principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și autoritățile publice, în conformitate cu Constituția României și cu documentele internaționale ratificate de Parlamentul României³⁰.

³⁰ Art. 1 din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

3.2. Tipuri de informații

(a) informatii publice:

i. din oficiu

- regulamentul de functionare si organizare a acesteia;
- structura organizatorica, atributiile departamentelor, programul de functionare, programul de audiente;
- identitatea persoanelor din conducere si a celor responsabile cu difuzarea informatiilor publice;
- datele de contact (denumirea oficiala, adresa, numerele de telefon, fax, e-mail, pagina de Internet);
- sursele financiare, bugetul si bilantul contabil;
- programele si strategiile proprii;
- lista documentelor de interes public;
- lista categoriilor de documente produse si / sau gestionate;
- modalitatile de contestare a deciziei institutiei / autoritatii în cauza;
- un buletin informativ;
- raportul periodic de activitate.

Informațiile comunicate din oficiu trebuie prezentate într-o formă accesibilă și concisă, care să faciliteze contactul persoanei interesate cu autoritatea/instituția publică³¹.

ii. la cerere

Institutiile si autoritatile publice au obligatia de a raspunde oricarei solicitari de informatii de interes public, fie ea scrisa sau verbala. Refuzul de a furniza o informatie trebuie justificat si se comunica solicitatorului in aceeași maniera în care a fost facuta cererea (verbal sau scris, termenul pentru refuzurile motivate in scris fiind de 5 zile).

(b) informatii la care accesul este limitat.

Aceasta categorie poate fi împartita, la rândul ei, în urmatoarele sub-categorii:

³¹ art.10 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.123 din 7 februarie 2002. Normele și hotărârea au fost publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.167 din 8 martie 2002

Ghidul Serviciilor Publice din judetul Caras-Severin

- informatiile din domeniul apararii nationale, sigurantei si ordinii publice, daca fac parte din categoriile informatiilor clasificate, potrivit legii;
- informatiile privind deliberarile autoritatilor, precum si cele care privesc interesele economice si politice ale României, daca fac parte din categoria informatiilor clasificate, potrivit legii;
- informatiile privind activitatile comerciale sau financiare, daca publicitatea acestora aduce atingere principiului concurentei loiale, potrivit legii;
- informatiile cu privire la datele personale, potrivit legii;
- informatiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, daca se pericliteaza rezultatul anchetei, se dezvaluie surse confidentiale ori se pun în pericol viata, integritatea corporala, sanatatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfasurare;
- informatiile privind procedurile judiciare, daca publicitatea acestora aduce atingere asigurarii unui proces echitabil ori interesului legitim al oricareia dintre partile implicate în proces;
- informatiile a caror publicare prejudiciaza masurile de protectie a tinerilor.

Se exceptează de la accesul liber al cetătenilor, prevăzut la art. 1, următoarele informații³²:

- informațiile din domeniul apărării naționale, siguranței și ordinii publice, dacă fac parte din categoriile informațiilor clasificate, potrivit legii;
- informațiile privind deliberările autorităților, precum și cele care privesc interesele economice și politice ale României, dacă fac parte din categoria informațiilor clasificate, potrivit legii;
- informațiile privind activitățile comerciale sau financiare, dacă publicitatea acestora aduce atingere principiului concurentei loiale, potrivit legii;
- informațiile cu privire la datele personale, potrivit legii;
- informațiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvaluie surse confidentiale ori se pun în pericol viata, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfășurare;

³² Art. 12, alin. (1) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

- informațiile privind procedurile judiciare, dacă publicitatea acestora aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricăreia dintre părțile implicate în proces;
- informațiile a căror publicare prejudiciază măsurile de protecție a tinerilor.

3.3. Conținutul unei cereri de informații

Informațiile pot fi solicitate verbal sau în scris, de la orice instituție/autoritate publică și de către orice persoană.

Orice persoană, fizică sau juridică, română sau străină poate cere informații de interes public³³. Solicitantul nu trebuie să-și justifice, în nici un fel, cererea. Informațiile de interes public pot fi solicitate chiar și din «simpla curiozitate», întrucât accesul la astfel de informații este liber, aflându-se la dispoziția tuturor cetățenilor.

Cererea trebuie să conțină:

- numele instituției/autorității publice careia se adresează cererea;
- informația solicitată, formulată clar și precis;
- numele, prenumele și semnatura solicitantului;
- data la care a fost depusă cererea;
- adresa la care se solicită primirea răspunsului.
- modalitatea preferată de răspuns (scrisoare, fax etc.) și datele necesare pentru aceasta (adresa postală, număr de fax).

Orice persoană are dreptul să solicite și să obțină de la autoritățile și instituțiile publice, în condițiile prezentei legi, informațiile de interes public³⁴.

Solicitarea în scris a informațiilor de interes public cuprinde următoarele elemente:

- a) autoritatea sau instituția publică la care se adresează cererea;
- b) informația solicitată, astfel încât să permită autorității sau instituției publice identificarea informației de interes public;
- c) numele, prenumele și semnatura solicitantului, precum și adresa la care se solicită primirea răspunsului.

³³ Art. 20 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.123 din 7 februarie 2002.

³⁴ Art. 6, alin. (1) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

Autoritățile și instituțiile publice sunt obligate să asigure persoanelor, la cererea acestora, informațiile de interes public solicitate în scris sau verbal. Accesul la informațiile de interes public este gratuit. Solicitantul trebuie, însă, să suporte costul serviciilor de copiere a documentelor pe care le cere. Dacă solicitarea nu este de competența instituției/autorității publice sesizate, aceasta nu o va restitui persoanei, ci, în termen de 5 zile de la primire, o va trimite instituției/autorității competente și va informa solicitantul despre aceasta³⁵.

3.4. Conținutul răspunsului la o cerere de informații

Dacă solicitarea de informații se face verbal, funcționarii din cadrul compartimentelor de informare și relații publice au obligația de a preciza condițiile de acces la informațiile cerute și deținute de instituția / autoritatea publică în cauză. În cazul în care acestea nu sunt disponibile la momentul respectiv, persoana este rugată să completeze o cerere scrisă.

Informațiile de interes public solicitate verbal de către mijloacele de informare în masă vor fi comunicate, de regulă, imediat sau în cel mult 24 de ore.

În cazul solicitărilor formulate în scris, instituțiile/ autoritățile publice au obligația de a răspunde, tot în scris, într-un interval de timp cuprins între 10 și 30 de zile, în funcție de dificultatea, complexitatea, volumul lucrărilor documentare și urgența solicitării. În cazul în care durata necesară pentru identificarea și difuzarea informației solicitate depășește 10 zile, răspunsul va fi comunicat solicitantului în maximum 30 de zile, cu condiția înștiințării acestuia în scris despre acest fapt în termen de 10 zile.

Refuzul comunicării informațiilor solicitate se motivează și se comunică în termen de 5 zile de la primirea petițiilor. Nerespectarea termenelor legale pentru comunicarea în scris a refuzului sau a informației **echivalează cu refuzul nejustificat** de rezolvare a cererii și, implicit de aplicare a legii liberului acces la informațiile de interes public. Chiar dacă, în cele din urmă, refuzul sau informația vor fi comunicate, **dar cu depășirea termenelor legale**, cel vinovat de întârziere nu poate fi absolvit de răspunderea disciplinară. Nici instituția/autoritatea publică nu va

³⁵ art. 24 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.123 din 7 februarie 2002. Normele și hotărârea au fost publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.167 din 8 martie 2002

fi scutită de obligația de a plăti solicitantului daune morale și/sau materiale pentru vătămarea produsă prin încălcarea legii.

3.5. Acțiuni în cazul refuzului furnizării de informații

Pentru cazurile în care un functionar al unei institutii/ autoritati publice refuza, tacit sau explicit, sa furnizeze informatia care i-a fost solicitata (fara a avea un temei legal pentru acest refuz), legea accesului la informatie prevede o serie de sanctiuni. Persoana căreia i se neaga în mod nejustificat dreptul de acces la informatia de interes public are la dispozitie mai multe posibilitati de reactie.

i. Astfel, prima modalitate de reactie este depunerea unei plângeri administrative la conducatorul institutiei / autoritatii respective, în termen de cel mult 30 de zile de la luarea la cunostinta a refuzului.

Daca exista documente care sa dovedeasca refuzul, o copie a acestora se anexeaza reclamatiei. Reclamatia trebuie urmata de o cercetare administrativa, pentru a se stabili daca este intemeiata sau nu. Daca se considera ca reclamantul are dreptate, acesta va primi în termen de 15 zile un raspuns ce va contine informatia solicitata si mentionarea sanctiunilor aplicate functionarului reclamat.

Reclamația administrativă va cuprinde, pe lângă mențiunile din cererea inițială de solicitare a informației, o expunere a motivelor pentru care solicitantul consideră că a fost încălcată legea³⁶.

ii. O alta modalitate de reactie, specifica situatiilor în care o persoana se considera vatamata în drepturile sale recunoscute legal, este înaintarea unei plangeri în instanta. Aceasta se poate depune numai dupa expirarea unui termen de raspuns de 30 de zile de la depunerea plângerii administrative. În acest termen de 30 de zile trebuie ca institutia careia i s-a adresat plângerea administrativa sa nu fi raspuns la aceasta sau petentul sa considere ca raspunsul primit este neîntemeiat.

Plângerea se adresează, în prima instanță, **numai tribunalului**. Este o competență materială specială prevăzută expres de Legea nr. 544/2001 privind

³⁶ Reclamantul primește răspuns la reclamația administrativă numai în cazul în care aceasta este admisă. Dacă reclamația este respinsă, solicitantului nu i se comunică nimic. această reglementare încalcă articolul 47 alin. 4 din Constituție care prevede că autoritățile publice au obligația să răspundă la cereri, indiferent dacă sunt admise sau respinse.

Ghidul Serviciilor Publice din județul Caras-Severin

liberul acces la informațiile de interes public, care derogă de la competența materială din contenciosul administrativ.

iii. O a treia modalitate de reacție a cetățeanului care și-a refuzat accesul la informații de interes public constă în sesizarea instituției Avocatul Poporului, care are ca obiect de activitate tocmai cazurile de încălcare a unor drepturi și libertăți de către instituțiile administrației publice. Sesizarea adresată Avocatului Poporului trebuie semnată de petionar și va cuprinde următoarele:

- numele și prenumele petionarului;
- domiciliul, inclusiv adresa exactă unde poate fi găsit;
- prezentarea succintă și clară a drepturilor sau libertăților încălcate;
- autoritatea administrativă sau funcționarul public în cauză;
- descrierea faptelor invocate, prin care și-au încălcat drepturile;
- dovada întârzierii sau refuzului autorității administrative de a soluționa legal cererea, în termenul prevăzut;
- mențiunea obligatorie dacă cererea face obiectul unei cauze aflate pe rolul unei instanțe judecătorești sau dacă a format obiectul unei judecări;
- autoritățile publice care au fost sesizate anterior
- orice alte acte care pot susține cererea.

Refuzul explicit sau tacit al angajatului desemnat al unei autorități ori instituții publice pentru aplicarea prevederilor prezentei legi constituie abatere și atrage răspunderea disciplinară a celui vinovat³⁷.

Împotriva refuzului se poate depune reclamație la conducătorul autorității sau al instituției publice respective în termen de 30 de zile de la luarea la cunoștință de către persoana lezată.

Dacă după cercetarea administrativă reclamația se dovedește întemeiată, răspunsul se transmite persoanei lezate în termen de 15 zile de la depunerea reclamației și va conține atât informațiile de interes public solicitate inițial, cât și menționarea sancțiunilor disciplinare luate împotriva celui vinovat.

În cazul în care o persoană se consideră vătămată în drepturile sale, prevăzute în prezenta lege, aceasta poate face plângere la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei rază teritorială domiciliază sau în a cărei rază

³⁷ Art. 21, alin. (1) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

teritorială se afla sediul autorității ori al instituției publice. Plângerea se face în termen de 30 de zile de la data expirării termenului prevăzut de lege³⁸.

Instanta poate obliga autoritatea sau instituția publică să furnizeze informațiile de interes public solicitate și să plătească daune morale și/sau patrimoniale. Hotărârea tribunalului este supusă recursului.

Decizia Curții de apel este definitivă și irevocabilă. Atât plângerea, cât și apelul se judecă în instanța în procedura de urgență și sunt scutite de taxa de timbru.

4. Transparența decizională

4.1. Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică - definire și principii

Legea transparenței asigură deschiderea activității administrației publice centrale și locale către cetățeni prin intermediul a două mecanisme importante:

- a) Participarea publicului la procesul de elaborare a reglementarilor;
- b) Participarea publicului la procesul de luare a deciziilor.

Prezenta lege stabilește regulile procedurale minimale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale în cadrul autorităților administrației publice centrale și locale, alese sau numite, precum și al altor instituții publice care utilizează resurse financiare publice, în raporturile stabilite între ele cu cetățenii și asociațiile legal constituite ale acestora.

Legea transparenței implică o colaborare între doi parteneri: administrația publică și destinatarii reglementarilor elaborate de aceasta (cetățeni, organizații neguvernamentale, asociații de afaceri). Pe lângă administrația publică, legea face referire la instituții publice și la servicii publice, deși aceste organisme nu au atribuții directe în procesul de adoptare a reglementarilor.

Autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și celelalte instituții publice care utilizează resurse financiare publice au obligația de a face publice proiectele de reglementări înainte ca acestea să fie adoptate. După acest moment, destinatarii reglementarilor, persoane fizice sau juridice, au posibilitatea de

³⁸ Art. 22, alin (1) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

a formula sugestii si recomandari cu privire la reglementarile care le-au fost prezentate în stadiu de proiect.

Sugestiile astfel formulate vor fi analizate de catre autoritatile initiatore care vor decide asupra necesitatii includerii în textul final al reglementarilor. Cu privire la participarea publicului la procesul de luare a deciziilor, legea prevede posibilitatea celor interesati de a participa si de a-si exprima punctele de vedere în cadrul sedintelor organismelor mentionate mai sus.

Principiile care stau la baza prezentei legi sunt următoarele³⁹:

a) informarea în prealabil, din oficiu, a persoanelor asupra problemelor de interes public care urmează sa fie dezbătute de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și asupra proiectelor de acte normative;

b) consultarea cetățenilor și a asociațiilor legal constituite, la initiativa autorităților publice, în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative;

c) participarea activa a cetățenilor la luarea deciziilor administrative și în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative, cu respectarea următoarelor reguli:

1. ședințele autorităților și instituțiilor publice care fac obiectul prezentei legi sunt publice, în condițiile legii;

2. dezbaterile vor fi consemnate și făcute publice;

3. minutele acestor ședințe vor fi înregistrate, arhivate și făcute publice, în condițiile legii.

4.2. Diferența dintre Legea nr. 52/2003 privind transparenta decizionala în administrația publica și Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

Democrația directă nu trebuie confundată cu legea privind accesul la informatiile de interes public și nici cu legea transparentei. Spre deosebire de legea accesului la informatiile de interes public, care permite accesul cetateanului la informatiile publice gestionate de diverse entitati publice, legea transparentei ofera posibilitatea cetatenilor de a participa activ la procesul de elaborare de reglementari prin sugestii adresate autoritatilor administratiei publice.

³⁹ Art. 2 din Legea nr. 52/2003 a transparentei decizionale

Spre deosebire de democratia directa, legea transparentei nu confera cetatenilor dreptul de a lua decizia finala cu privire la reglementarile care vor fi adoptate.

Acest rol va fi în continuare asumat de autoritatile administratiei publice care vor decide daca includ sau nu în proiectele de reglementari informatiile si sugestiile primite din partea cetatenilor, organizatiilor neguvernamentale si asociatiilor de afaceri.

4.3. Obiectul și beneficiile legii

(a) Pentru administratia publica:

- obtine în mod gratuit informatii suplimentare cu privire la sectoarele de activitate care urmeaza sa fie afectate de reglementarile propuse;
- explica necesitatea reglementarilor propuse;
- înlătura problemele de implementare a reglementarilor datorate necunoasterii acestora de catre destinatari;
- înlătură problemele de implementare datorate deficientelor de redactare ale reglementarilor;
- câștiga încrederea opiniei publice.

(b) Pentru beneficiarii reglementarilor:

- iau cunostinta de proiectele de reglementari propuse de administratia publica;
- își exprima punctele de vedere cu privire la aceste proiectele;
- își adapteaza activitatea din timp la cerintele care urmeaza a fi introduse.

Potrivit Legii transparentei, cetatenii si organizatiile constituite de acestia își vor putea exprima opiniile si interesele în legatura cu elaborarea de acte normative si în legatura cu luarea unor decizii administrative. Instrumentele pe care le au la îndemâna sunt consultarea lor de catre autoritatile publice în legatura cu proiectele de acte normative si participarea la sedintele publice ale respectivelor autoritati.

4.4. Cetățenii și limitele Legii transparenței

Autoritățile publice a căror activitate cade sub incidența Legii transparenței adopta sau redactează în mod constant acte normative și iau decizii care influențează viața sau activitatea oamenilor. Legea transparenței permite cetățenilor să comenteze proiectele de acte normative și să își spună cuvântul referitor la deciziile care sunt adoptate de autoritățile publice în cadrul unor ședințe publice.

Proiectele de acte normative pot fi clasificate în proiecte elaborate în cadrul unor organe ale administrației publice și proiecte elaborate în afara administrației. Toate actele adoptate de autorități administrative, cu excepțiile prevăzute de lege, intra sub incidența Legii transparenței.

Așadar, autoritățile administrației publice locale din județul Caraș-Severin sunt obligate să inițieze consultări cu cetățenii, pe marginea proiectelor de acte normative elaborate.

Actele normative pot reglementa situații noi sau pot fi acte de modificare, completare sau înlocuire ale unora deja existente. Potrivit legii, cetățenii trebuie consultați asupra tuturor proiectelor de acte normative emise sau redactate de autorități publice, cu câteva excepții.

Excepții!

Nu are loc un proces de consultare în cazul elaborării unor acte normative:

- privind apărarea națională, siguranța națională și ordinea publică,
- privind interesele strategice, economice și politice, ale țării,
- conținând valori, termene de realizare și date tehnico-economice ale unor activități comerciale sau financiare, dacă publicitatea acestora aduce atingere principiului concurenței loiale,
- privind datele personale.

În situația în care autoritățile publice vor folosi scuza excepției de la consultare pentru a nu iniția procesele reglementate de lege, este important ca astfel de decizii să fie contestate prin memorii adresate respectivei instituții sau, în lipsa

unei reactii pozitive, prin intermediul instantelor. Astfel, instantele de judecata vor putea clarifica limitele aplicarii legii. Depinde în foarte mare masura de cei care folosesc legea ca aceste limite sa fie cât mai reduse, pentru ca marea majoritate a actelor normative sa poata fi supuse consultarilor.

În situatii care, datorita circumstantelor exceptionale, impun adoptarea unor solutii imediate, pentru evitarea unei grave atingeri aduse interesului public, este prevazuta posibilitatea de a adopta acte normative fara a urma un proces consultativ. Aceasta reglementare îsi poate dovedi utilitatea în situatii de criza. Uneori, din cauza timpului limitat de reactie avut la dispozitie, un proces de consultare nu poate avea loc.

Legea transparentei face deseori precizarea ca opiniile exprimate de cetateni sau organizatii în timpul consultarilor au doar valoare de recomandare. Decizia ramâne la latitudinea autoritatii publice. Actul normativ va fi trimis, dupa consultari, spre analiza si avizare, potrivit procedurii legale privind elaborarea actelor normative. El va include modificari redactate pe baza acelor opinii, exprimate în procesul de consultare, care au fost selectate de catre functionarii publici responsabili de redactarea actului respectiv.

Autoritatile publice sunt obligate de lege sa precizeze, în raportul anual privind transparenta decizionala, numarul de recomandari incluse în proiectele de acte normative.

Se poate dovedi util ca cetatenii sa solicite institutiilor publice motivarea alegerii facute. Acest lucru nu este expres prevazut de lege, dar autoritatile publice pot sa faca public motivele includerii doar a unor puncte de vedere sau a respingerii altora.

Sedintele publice la care se refera Legea transparentei sunt, în fapt, toate sedintele care sunt necesare pentru desfasurarea activitatii autoritatii publice respective si pe care autoritatea respectiva le declara ca fiind publice. Exceptiile sunt expres reglementate de lege.

Exceptii!

Cetatenii si asociatiile legal constituite nu pot participa la sedintele în care sunt prezentate informatii:

- privind apararea nationala, siguranta nationala si ordinea publica,
- privind interesele strategice economice si politice ale tarii,
- continând valori, termene de realizare si date tehnico-economice ale unor activitati comerciale sau financiare, daca publicitatea acestora aduce atingere principiului concurentei loiale,
- privind datele personale.

Definitia data de lege sedintelor publice lasa declararea acestora ca publice la latitudinea autoritatilor respective, prin regulamentul lor de organizare si functionare.

4.5. Participarea cetățenilor la procesele reglementate de Legea nr. 52/2003 privind transparenta decizionala în administrația publica

Pentru a influenta decizii sau acte normative, persoanele pot participa fie individual, în calitatea lor de cetateni, fie organizati în „asociatii legal constituite”. Legea nu limiteaza în nici un fel accesul la mecanismele prevazute de aceasta, oricine având dreptul de a participa, indiferent de ce interes reprezinta.

Cetatenii pot participa la procesele reglementate de Legea transparentei fara deosebire de rasa, nationalitate, origine etnica, limba, religie, sex, opinie, apartenenta politica, avere sau origine sociala.

Organizatiile pot participa si ele, prin reprezentantii lor. Legea transparentei da dreptul de participare numai organizatiilor „de reprezentare civica”, adica a organizatiilor neguvernamentale, sindicatelor si altor organizatii non-profit recunoscute legal.

Nu pot folosi direct mecanismele acestei legi societatile comerciale, organizatiile cooperatiste, asociatiile agricole, partidele politice. Ele pot sa intervina prin intermediul unor persoane (proprietari, membri, persoane cu functii de

conducere) sau prin intermediul unor organizatii neguvernamentale create pentru a le reprezenta interesele.

Un punct de vedere poate fi sustinut de o persoana, de o asociatie fara personalitate juridica, de o persoana juridica non-profit sau de o coalitie.

Participarea persoanelor interesate la lucrările ședințelor publice se va face în următoarele condiții⁴⁰:

a) anunțul privind ședința publică se afișează la sediul autorității publice, inserat în site-ul propriu și se transmite către mass-media, cu cel puțin 3 zile înainte de desfășurare;

b) acest anunț trebuie adus la cunostinta cetățenilor și a asociațiilor legal constituite care au prezentat sugestii și propuneri în scris, cu valoare de recomandare, referitoare la unul dintre domeniile de interes public care urmează să fie abordat în ședința publică;

c) anunțul va conține data, ora și locul de desfășurare a ședinței publice, precum și ordinea de zi.

Difuzarea anunțului și invitarea specială a unor persoane la ședința publică sunt în sarcina responsabilului desemnat pentru relația cu societatea civilă.

Participarea persoanelor interesate la ședințele publice se va face în limita locurilor disponibile în sala de ședințe, în ordinea de precădere data de interesul asociațiilor legal constituite în raport cu subiectul ședinței publice, stabilită de persoana care prezidează ședința publică. Ordinea de precădere nu poate limita accesul mass-media la ședințele publice.

Persoana care prezidează ședința publică oferă invitațiilor și persoanelor care participa din proprie inițiativa posibilitatea de a se exprima cu privire la problemele aflate pe ordinea de zi⁴¹.

⁴⁰ Art. 7, alin. (1) din Legea nr. 52/2003 transparenței decizionale

⁴¹ Art. 8 din Legea nr. 52/2003 transparenței decizionale

4.6. Consultarea cetățenilor prin prisma Legii nr. 52/2003 privind transparenta decizionala în administrația publică

Consultarea cu privire la acte normative este un proces în care agenda este stabilita de către institutiile publice. Institutiile publice decid, în funcție de conjunctura sau de prioritățile lor, ce acte vor fi elaborate. Acest lucru cere atenție permanentă, pentru a vedea ce acte din sfera de interes sunt în discuție la un moment dat.

Primul pas este informarea cu privire la actele care sunt supuse consultărilor. Informarea din partea autorităților publice asupra proiectelor de acte normative ce vor fi supuse consultărilor se face în prealabil și din oficiu.

Sursele de informare cu privire la proiectele de acte normative supuse consultărilor sunt:

- anunț pe pagina de Internet a instituției publice;
- anunț afișat într-un spațiu accesibil publicului din sediul instituției;
- mass-media, dacă aceasta preia anunțul trimis de instituția respectivă.

Anunțul trebuie să cuprindă:

- nota de fundamentare a proiectului, expunerea de motive sau referatul de aprobare;
- textul complet al proiectului de act normativ;
- termenul de trimitere a comentariilor (cel puțin 10 zile) și modul în care cei interesați pot trimite în scris comentariile.

O altă modalitate importantă de a primi informația referitoare la consultările asupra proiectelor de acte normative este procedura depunerii unei cereri la autoritatea publică respectivă.

În cazul actelor normative cu relevanță asupra mediului de afaceri, instituția publică inițiatoare va transmite anunțul către asociațiile de afaceri și către alte asociații legal constituite, pe domenii specifice de afaceri.

Conform legii, participarea la elaborarea de acte normative se poate face în procesul de redactare a unui proiect de act normativ, anterior supunerii spre analiză și avizare a autorității publice care l-a elaborat. Cetățenii au la dispoziție un timp limitat, stabilit de autoritatea publică și făcut public în anunțul inițial, termen care nu poate fi însă mai scurt de 10 zile de la data publicării anunțului.

Ghidul Serviciilor Publice din judetul Caras-Severin

Comentariile, prevazute de lege ca „proponeri, sugestii, opinii cu valoare de recomandare”, vor fi primite de o persoana desemnata special de conducatorul autoritatii publice.

O alta modalitate de consultare, pe lânga comunicarea de comentarii în scris, o reprezinta organizarea de dezbateri publice. Dezbaterile publice pot fi solicitate în scris de catre o asociatie legal constituita sau de o alta autoritate publica, iar autoritatea publica initiatoare a proiectului de act normativ este obligata sa le organizeze.

Din partea societatii civile, solicitarea organizarii de dezbateri publice poate fi facuta doar de organizatii nu si de catre persoane individuale. Desi autoritatile publice nu sunt neaparat beneficiare în mod direct ale procedurilor din Legea transparentei, totusi ele pot fi cele care solicita organizarea unor dezbateri publice.

Dezbaterile vor avea loc în termen de cel mult 10 zile de la publicarea anuntului privind organizarea lor.

Alte tehnici de consultare ce pot fi folosite si care pot fi solicitate de catre cetateni, desi nu sunt expres prevazute în lege, sunt:

- consultarea electronica, sub forma unui forum electronic
- întâlniri în comunitate, organizate de autoritatea publica locala într-un loc public, în apropierea comunitatii care va fi afectata de actul normativ respectiv si nu la sediul autoritatii.

4.7. Participarea cetățenilor la ședințele publice

Autoritatea publica este obligata sa faca public anuntul cu privire la sedinta cu cel puțin trei zile înainte de desfasurarea acesteia. Anuntul va fi facut public prin: afisare la sediul autoritatii; inserare în site-ul web; comunicare catre mass-media și va contine: data, ora si locul de desfasurare; ordinea de zi.

Participarea la sedinta se va face în limita numarului de locuri din sala în care se va desfasura sedinta. Pentru a determina cine sunt persoanele care au prioritate, legea introduce notiunea de „ordine de precadere” si lasa la dispozitia persoanei care conduce sedinta sa stabileasca cine are mai mare interes în a participa. Mass-media are acces preferential la sedinta, trecând peste ordinea de precadere.

Acelasi presedinte de sedinta mai are la îndemâna un instrument de control al sedintei — posibilitatea de a avertiza sau chiar de a evacua din sala un participant, în cazul în care acesta nu respecta regulamentul de organizare si functionare a sedintelor, parte a regulamentului institutiei publice respective. Cei care nu pot participa la sedinta vor avea acces, în conditiile legii accesului la informatiile de interes public, la minuta sedintelor publice.

Ca si în cazul actelor normative, contributiile participantilor la sedintele publice au valoare de recomandare, adoptarea deciziilor tinând de competenta exclusiva a autoritatilor publice.

4.8. Acțiuni în cazul lipsei de transparență

Legea transparentei prevede cai de atac în cazul în care nu este respectata.

Persoanele sau organizatiile au dreptul de a ataca în contencios administrativ institutiile publice care nu respecta legea⁴². Prevederea face trimitere la procedura reglementata de Legea nr. 554/2004 contenciosului administrativ, asa cum a fost ea modificata si completata până în prezent. Cel care face plângerea în instanta va trebui sa faca dovada lezarii unui drept sau interes legitim al sau prin neaplicarea sau aplicarea eronata a Legii transparentei.

Persoana respectiva va trebui sa urmeze, în prealabil, procedura de plângere administrativa la institutia publica care a permis lezarea dreptului.

Daca un functionar nu permite accesul la sedintele publice sau împiedica implicarea în consultarile cu privire la proiecte de acte normative, poate fi sanctionat pentru abatere disciplinara. Trebuie aratat ca legea se refera la functionar, adica la orice angajat al unei institutii publice. Sanctionarea se face diferentiat daca este vorba despre un functionar public sau de alt functionar al institutiei publice respective.

Cei împiedicati sa participe la sedinte sau consultari trebuie sa adreseze un memoriu superiorului direct sau comisiei de disciplina, prin care sa ceara sanctionarea functionarului.

Pentru angajatii institutiilor publice care nu sunt functionari publici, sanctionarea se face sub regimul Codului Muncii.

⁴² Art. 13 din din Legea nr. 52/2003 transparentei decizionale

Conducatorii institutiilor publice care nu sunt functionari publici, fiind fie demnitari, fie alesi, sau consilieri lor personali, nu pot fi sanctionati în acest mod. Singura cale ramâne cea prevazuta de Legea contenciosului administrativ.

Apelarea la Avocatul Poporului care are ca scop apararea drepturilor si libertatilor cetatenilor în raporturile acestora cu autoritatile publice. Desi aceasta cale nu este expres prevazuta de Legea transparentei ea este totusi posibila.

Legea prevede si un instrument ce poate fi folosit de cetateni pentru verificarea modului în care a fost aplicata legea de catre autoritati: raportul anual privind transparenta decizionala. Prin intermediul raportului se va putea vedea, cel puțin din punct de vedere cantitativ, în ce masura a fost pusa în aplicare legea. Nepublicarea raportului anual de catre toate autoritatile publice vizate poate sa fie atacata în justitie.

Orice persoana care se considera vătămată în drepturile sale, prevăzute de prezenta lege, poate face plângere în condițiile Legea nr. 554/2004 contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare⁴³.

4.8.1. Sesizarea instituțiilor competente

4.8.1.1. Plângerea prealabilă și petiția

Înainte de a se adresa instantei de contencios administrativ competente, persoana care se considera vatamata într-un drept al sau ori într-un interes legitim printr-un act administrativ individual trebuie sa solicite autoritatii publice emitente sau autoritatii ierarhic superioare, daca aceasta exista, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia. Plângerea prealabila este necesara si în cazul refuzului nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim ori, dupa caz, faptul de a nu raspunde solicitantului în termenul legal.

Termenul în care poate fi depusa aceasta cerere este de 30 de zile de la data comunicarii actului. În cazul actului administrativ normativ, plângerea prealabila poate fi formulata oricând.

Este îndreptatita sa introduca plângere prealabila si persoana vatamata într-un drept al sau sau într-un interes legitim, printr-un act administrativ cu caracter

⁴³ Art. 13, alin. (1) din Legea nr. 52/2003 transparentei decizionale

Ghidul Serviciilor Publice din judetul Caras-Severin

individual, adresat altui subiect de drept, din momentul în care a luat cunostinta, pe orice cale, de existenta acestuia, în limitele termenului de 6 luni⁴⁴.

Autoritatea sesizata este obligata sa raspunda petitiei în termen de 30 de zile de la înregistrarea ei.

Plângerea prealabila în cazul actiunilor care au ca obiect contracte administrative are semnificatia concilierii în cazul litigiilor comerciale. În acest caz, plângerea trebuie facuta în termen de 6 luni, care va începe sa curga:

- de la data încheierii contractului, în cazul litigiilor legate de încheierea lui;
- de la data modificarii contractului sau, dupa caz, de la data refuzului cererii de modificare facute de catre una dintre parti, în cazul litigiilor legate de modificarea contractului;
- de la data încalcarii obligatiilor contractuale, în cazul litigiilor legate de executarea contractului;
- de la data expirarii duratei contractului sau, dupa caz, de la data aparitiei oricarei alte cauze care atrage stingerea obligatiilor contractuale, în cazul litigiilor legate de încetarea contractului;
- de la data constatarii caracterului interpretabil al unei clauze contractuale, în cazul litigiilor legate de interpretarea contractului.

Petiția trebuie să cuprindă:

- Numele complet al institutiei careia îi este adresata;
- Denumirea compartimentului;
- Functia persoanei careia îi este adresata;
- Informatii complete referitoare la datele dumneavoastra de identificare (nume, prenume, domiciliu);
- textul legal în baza caruia faceti sesizarea;
- descrierea vatamarilor produse (drepturile si libertatile încalcate, fapte invocate);
- autoritatea administrativa sau functionarul public implicat;
- dovada faptelor vatamatoare;
- solicitarea dumneavoastra: cercetarea faptelor si remedierea situatiei, sanctionarea functionarului public, anulara actului etc;
- precizarea autoritatilor publice care au fost sesizate anterior;
- orice alte acte care pot sustine sesizarea, dar numai în copie;

⁴⁴ Plângerea se va întemeia pe dispozitiile art. 7 din Legea nr. 554/2004 contenciosului administrativ cu modificarile ulterioare.

- data si semnatura dumneavoastra.

În cazul în care un utilizator se considera vatamat în drepturile sale cu privire la serviciile de utilitati publice, acesta poate sa se adreseze prestatorului de servicii, Primariei sau ANRSC, în functie de competentele fiecareia dintre acestea, prezentate în capitolele anterioare.

Petitia trebuie depusa la compartimentul în sarcinat sa tina registrul special pentru petitii si sesizari, din cadrul institutiei sesizate. Este necesară solicitarea dovezii înregistrării cererii. Daca institutia careia se adresează cetățeanul refuza primirea petitiei, atunci se poate trimite prin posta, iar avizul de expeditie reprezinta dovada de petitionare.

4.8.1.2. Acțiunea în contencios administrativ

Actiunea în contencios administrativ se întemeiaza pe dispozitiile art. 52 din Constitutie, care îndreptătește persoana vatamata într-un drept al sau, de o autoritate publica, printr-un act administrativ, sau prin nesolutionarea în termenul legal a unei cereri sa obtina recunoasterea dreptului pretins, anulara actului si repararea pagubei. Orice persoana care se considera vatamata într-un drept al său ori într-un interes legitim, de catre o autoritate publica, printr-un act administrativ sau prin nesolutionarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instantei de contencios administrativ competente, pentru anulara actului, recunoasterea dreptului pretins sau a interesului legitim si repararea pagubei ce i-a fost cauzata⁴⁵. Se asimileaza actelor administrative si refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim, precum si faptul de a nu raspunde solicitantului în termenul legal⁴⁶.

Se considera nesolutionare în termenul legal a unei cereri faptul de a nu raspunde solicitantului în termen de 30 de zile de la înregistrarea cererii respective, daca prin lege nu se prevede alt termen⁴⁷.

Cetățeanul se poate adresa instantei judecatoresti numai dupa parcurgerea procedurii prealabile.

⁴⁵ Art. 1, alin. 1 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ

⁴⁶ Art. 2, alin. 2 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ

⁴⁷ Art. 2, alin. 1, lit. g din Legea 554/ 2004 a contenciosului administrativ

4.8.2. Sesizarea instanței de contencios administrativ

- Utilizatorul de servicii publice este nemulțumit de răspunsul primit la plângerea prealabilă sau care nu a primit niciun răspuns în termen de 30 de zile.
- Utilizatorul de servicii publice se considera vătămat într-un drept sau interes legitim al său sau prin nesoluționarea în termen sau prin refuzul nejustificat de soluționare a unei cereri, precum și prin refuzul de efectuare a unei anumite operațiuni administrative necesare pentru exercitarea sau protejarea dreptului sau interesului legitim.
- Actul vătămător este lovit de nulitate ca urmare a adoptării lui cu încălcarea normelor legale privind transparența decizională, de către administrația publică locală sau de prestatorii de servicii locale;
- Actul vătămător este lovit de nulitate absolută ca urmare a existenței unui conflict de interese.

Se afla în conflict de interese:

- Persoana care exercită funcția de prefect ori subprefect și care emite un act administrativ sau încheie un act juridic ori participă la luarea unei decizii în exercitarea funcției sale, care produce un folos material pentru sine, pentru soțul sau ori rudele sale de gradul I;
- Primarii și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București, dacă emit un act administrativ sau încheie un act juridic ori emit o dispoziție, în exercitarea funcției, care produce un folos material pentru sine, pentru soțul sau ori rudele sale de gradul I;
- Funcționarul public care:
 - este chemat să rezolve cereri, să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice și juridice cu care are relații de afaceri;
 - participă în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, cu funcționarii publici care au calitatea de soț sau rudă de gradul I;
 - poate fi influențat în deciziile pe care trebuie să le ia în exercitarea funcției publice de interesele sale materiale, ale soțului sau rudelor sale de gradul I pot influența.

1. Plângerea cetățeanului se va întemeia pe dispozițiile art. 73(2), art. 75, art. 76(2), art. 78 și art. 79(4) din Legea nr. 161 din 2003 privind unele măsuri pentru

asigurarea transparentei în exercitarea demnitatilor publice, a functiilor publice si în mediul de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei, precum si pe dispozitiile art. 1 din Legea nr. 554/2004 contenciosului administrativ

Constatarea nulitatii actului are ca efect desfiintarea retroactiva a acestuia, ca si cum acesta nu ar fi existat niciodata. Actele încheiate în baza actului nul vor fi si ele nule.

4.8.3. Instanța competentă

Litigiile privind actele administrative emise sau încheiate de autoritatile publice locale si judetene se solutioneaza în fond de catre tribunalele administrativ-fiscale, iar cele privind actele administrative emise sau încheiate de autoritatile publice centrale se solutioneaza în fond de sectiile de contencios administrativ si fiscal ale curtilor de apel.

Hotărârile astfel pronuntate sunt supuse recursului, care se judeca de sectiile de contencios administrativ si fiscal ale curtilor de apel, si respective de Sectia de contencios administrativ si fiscal a Înaltei Curti de Casatie si Justitie.

Reclamantul se poate adresa instantei de la domiciliul sau sau celei de la sediul institutiei pârâte. Daca reclamantul a optat pentru instanta de la sediul pârâtului, nu se poate invoca exceptia necompetentei teritoriale.

4.8.4. Termenul de introducere a acțiunii si depunerea cererii

Actiunile în contencios administrativ se pot introduce în termen de 6 luni de la:

- data comunicarii raspunsului la plângerea prealabila;
- data comunicarii refuzului nejustificat de solutionare a cererii;
- data expirarii termenului de solutionare a plângerii prealabile, respectiv data expirarii termenului legal de solutionare a cererii;
- data expirarii termenului de 30 de zile, calculat de la comunicarea actului administrativ emis în solutionarea favorabila a cererii sau, dupa caz, a plângerii prealabile;

Ghidul Serviciilor Publice din judetul Caras-Severin

- data încheierii procesului-verbal de finalizare a procedurii concilierii, în cazul contractelor administrative.

Pentru motive temeinice, în cazul actului administrativ individual, cererea poate fi introdusa si peste termenul prevazut anterior, dar nu mai târziu de un an de la data comunicarii actului, data luarii la cunostinta, data introducerii cererii sau data încheierii procesului-verbal de conciliere, dupa caz.

Cererea trebuie depusă personal sau prin mandatar la registratura instanței competente cu soluționarea ei sau poate fi trimisă prin poștă, avizul de expediție reprezentând dovada depunerii cererii. Dovada înregistrării cererii este obligatorie. Cererea trebuie depusă în termenul stabilit prin lege, în caz contrar pierzându-se posibilitatea de adresare către instanță pentru acea problemă.

5. Modele cereri

MODEL CERERE-TIP

Denumirea autoritatii sau institutiei publice:.....

Adresa:

Data:.....

Stimate domnule/Stimata doamna.....

Prin prezenta formulez o cerere conform Legii privind liberul acces la informatiile de interes public. Doresc sa primesc o copie a urmatoarelor documente (petentul este rugat sa enumere documentele sau informatiile solicitate cât mai concret):.....

.....
Doresc ca informatiile solicitate sa-mi fie furnizate în format electronic, la urmatoarea adresa de e-mail (optional):.....

Sunt dispus sa platesc taxele aferente serviciilor de copiere a documentelor solicitate (daca se solicita copii în format scris).

Va multumesc pentru sollicitudine,

.....

(semnatura petentului)

Numele si prenumele petentului:.....

Adresa:.....

Profesia (optional):.....

Telefon (optional):.....

Fax (optional):.....

MODEL RECLAMATIE ADMINISTRATIVA (1)

Denumirea autoritatii sau institutiei publice:.....

Adresa:

Data:.....

Stimate domnule/Stimata doamna.....

Ghidul Serviciilor Publice din judetul Caras-Severin

Prin prezenta formulez o reclamatie administrativa, conform Legii privind liberul acces la informatiile de interes public, întrucât la cererea numarul.....din data deam primit un raspuns negativ, la data de....., într-o scrisoare semnata de.....(completati numele respectivului functionar).

Documentele de interes public solicitate erau urmatoarele:.....

Documentele solicitate se încadreaza în categoria informatiilor de interes public din urmatoarele considerente:.....

Prin prezenta solicit revenirea asupra deciziei de a nu primi informatiile de interes public solicitate în scris/în format electronic, considerând ca dreptul meu la informatie conform legii, a fost lezat.

Va multumesc pentru sollicitudine,

.....

(semnatura petentului)

Numele si prenumele petentului:.....

Adresa:.....

Telefon:.....

Fax:.....

MODEL RECLAMATIE ADMINISTRATIVA (2)

Denumirea autoritatii sau institutiei publice:.....

Adresa:

Data:.....

Stimate domnule/Stimata doamna.....

Prin prezenta formulez o reclamatie administrativa, conform Legii privind liberul acces la informatiile de interes public, întrucât la cererea numarul.....din data denu am primit informatiile solicitate în termenul legal, stabilit de lege. Documentele de interes public solicitate erau urmatoarele:.....

.....

Ghidul Serviciilor Publice din judetul Caras-Severin

Documentele solicitate se încadrează în categoria informațiilor de interes public din următoarele considerente:.....

Prin prezenta solicit revenirea asupra deciziei de a nu primi informațiile de interes public solicitate în scris/în format electronic, considerând ca dreptul meu la informație, conform legii, a fost lezat.

Va multumesc pentru sollicitudine,

.....

(semnatura petentului)

Numele și prenumele petentului:.....

Adresa:.....

Telefon:.....

Fax:.....

6. Glosar de termeni

a) **contencios administrativ** – activitatea de solutionare de catre instantele de contencios administrativ competente potrivit legii organice a litigiilor în care cel puțin una dintre parti este o autoritate publica, iar conflictul s-a nascut fie din emiterea sau încheierea, după caz, a unui act administrativ, în sensul prezentei legi, fie din nesolutionarea în termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim.

b) **operator** - persoană juridică de drept public sau de drept privat înregistrată într-un stat membru al Uniunii Europene ori în alt stat sau, după caz, structură fără personalitate juridică în subordinea autorităților administrației publice locale, care are competența și capacitatea, recunoscute prin licență emisă de o autoritate națională de reglementare competentă ori un organism echivalent dintr-un stat membru al Uniunii Europene, de a furniza/presta, în condițiile reglementărilor în vigoare, un serviciu sau o activitate din sfera serviciilor de utilități publice și care asigură nemijlocit gestiunea propriu-zisă a serviciului/activității, precum și administrarea, funcționarea și exploatarea sistemului de utilități publice aferent acestuia/acesteia.

c) **minută** – rezumat asupra discuțiilor dintr-o ședință.

d) **autorizație** – act tehnic și juridic emis de autoritatea de reglementare competentă, prin care se acordă unei persoane juridice permisiunea de a monta, a pune în funcțiune, a modifica, a repara și a exploata sisteme de repartizare a costurilor.

e) **licență** – actul tehnic și juridic emis de autoritatea de reglementare competentă, prin care se recunosc calitatea de operator de servicii de utilități publice într-un domeniu reglementat, precum și capacitatea și dreptul de a furniza/presta un serviciu de utilități publice.

f) **autoritate sau institutie publica** - orice autoritate ori institutie publica ce utilizeaza sau administreaza resurse financiare publice, orice regie autonoma, companie nationala, precum si orice societate comerciala aflata sub autoritatea unei autoritati publice centrale ori locale si la care statul român sau, dupa caz, o unitate administrativ-teritoriala este actionar unic ori majoritar.

g) informatie de interes public - orice informatie care priveste activitatile sau rezulta din activitatile unei autoritati publice sau institutii publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informatiei.

h) informatie cu privire la datele personale - orice informatie privind o persoana fizica identificata sau identificabila.

i) informatii clasificate - informatiile, datele, documentele de interes pentru securitatea nationala, care, datorita nivelurilor de importanta si consecintelor care s-ar produce ca urmare a dezvaluirii sau diseminarii neautorizate, trebuie sa fie protejate.

j) asociație de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice - asociația de dezvoltare intercomunitară definită potrivit prevederilor Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, având ca obiectiv înființarea, organizarea, reglementarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea în comun a serviciilor de utilități publice pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente acestor servicii.

7. Adrese utile

1. Consiliul Județean Caraș-Severin

P-ța 1 Dec. 1918, nr. 1, 320084 Reșița, județul Caraș-Severin

Tel. + 40 255 211 420

+ 40 255 211 421

+ 40 255 211 422

www.cjcs.ro

cjcs@cjcs.ro

2. Instituția Prefectului – Județul Caraș-Severin

P-ța 1 Dec. 1918, nr. 1, 320084 Reșița, județul Caraș-Severin

Tel. + 40 255 212 498

Fax + 40 255 220 096

www.prefcs.ro

integrare@prefcs.ro

3. ARR Caraș-Severin

Str. Laminoarelor, nr. 6, 320027 Reșița, județul Caraș-Severin

Tel. + 40 255 220 718

+ 40 721 275 292

Fax + 40 255 219 419

www.arr.ro

caras@arr.ro

4. ADI Intercom Deșeuri Caraș-Severin

P-ța 1 Dec. 1918, nr. 7, et. 3, ap. 3, 320067 Reșița, județul Caraș-Severin

5. ADI Aquabanat Reșița

P-ța 1 Dec. 1918, nr. 7, et. 3, ap. 3, 320067 Reșița, județul Caraș-Severin

6. SC AquaCaras SA Caraș-Severin

P-ța Republicii, nr. 7, 320026 Reșița, județul Caraș-Severin

Tel. + 40 255 212458

Fax + 40 255 214421

www.aquacaras.ro

office@aquacaras.ro

8. Bibliografie

2. Constituția României
3. Ghidul serviciilor publice din municipiul Craiova
4. Hotărârea Consiliului Județean Caraș-Severin nr. 154/24.09.2010 privind aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al aparatului de specialitate al Consiliului Județean Caraș- Severin
5. Hotărârea de Guvern nr. 246/2006 pentru aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice
6. Imbrescu, Ion – *Managementul serviciilor publice comunitare*, Ed. Lumina Lex, București 2010
7. Legea nr. 215/2001 administrației publice locale
8. Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public
9. Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică
10. Legea nr. 340/2004 privind instituția prefectului
11. Legea nr. 554/2004 contenciosului administrativ
12. Legea nr. 195/2006 a descentralizării
13. Legea nr. 51/2006 serviciilor comunitare de utilități publice
14. Legea nr. 101/2006 serviciului de salubritate a localităților
15. Legea nr. 230/2006 a serviciului de iluminat public
16. Legea nr. 241/2006 serviciului de alimentare cu apă și de canalizare
17. Legea nr. 325/2006 serviciului public de alimentare cu energie termică
18. http://www.apd.ro/carteaalbastra/informatiile_publice.php
19. http://www.dgipi.mai.gov.ro/legea_544.html

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Reciclează hârtia, protejează pădurea!